Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 13. **Warszawa, dnia 10 maja 1936 r.** **Rok XIX.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87; Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowem.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 28—31.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 30 — 35.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 99 — 106.

III. INNE WYDAWNICTWA.

C. BIBLJOGRAFJA.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

A.

I. Rozporządzenia i Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

75.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 kwietnia 1936 r.

o utworzeniu kompanij rezerwy policyjnej.

Na podstawie art. 18 i 138 b. ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 5/1931 r. poz. 27) w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 1935 r. w sprawie zmiany przepisów o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 226) zarządzam co następuje:

§ 1.

Tworzy się 5 kompanij rezerwy policyjnej.

§ 2.

Kompanje te stanowić mają w terenie oddziały rezerwowe, przeznaczone do specjalnych zadań służby bezpieczeństwa, a w szczególności do samodzielnego przeprowadzania akcji dla utrzymania bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego we wszystkich tych wypadkach, w których siły miejscowe policji mogłyby się okazać niewystarczające.

§ 3.

Kompanjami rezerwy policyjnej dysponuje Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 4.

M. st. Warszawa jest miejscem postoju 3-ch kompanij, m. Łódź — 1-ej kompanij, i m. Częstochowa — 1-ej kompanji rezerwy policyjnej.

§ 5.

Kompanje rezerwy policyjnej otrzymują oznaczenia według liter alfabetu począwszy od litery A.

§ 6.

Wykonanie zarządzenia niniejszego poruczam Komendantowi Głównemu Policji Państwowej.

(—) Wł. Raczkiewicz
MINISTER

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

76.

OKÓLNIK Nr. 28

z dnia 6 maja 1936 r.

o zwolnieniu powiatowych komend uzupełnień i żandarmerji od opłat za udzielanie informacyj adresowych

(Nr. SF. 67-12-6)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

W związku z podniesionemi wątpliwościami, czy na podstawie art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), zmienionego ustawą z dn. 15 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 390) — gminy mogą pobierać od powiatowych komend uzupełnień i żandarmerji opłaty administracyjne za udzielanie informacyj adresowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia co następuje:

Stosownie do §§ 20-22 i 24 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o meldunkach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 54) gminy obowiązane są prowadzić ewidencję ruchu ludności niezależnie od tego, czy meldunki wynikają z tytułu wykonania powszechnego obowiązku wojskowego, czy też z tytułu wykonania ogólnych przepisów meldunkowych (§ 20 ust. 1), a więc również — pod kątem widzenia potrzeb administracji wojskowej. Ponadto gminy biorą udział w pracach w zakresie ewidencji przedpoborowych i poborowych. Wynika stąd, że gminy pozostają w ścisłym stosunku współdziałania w tym zakresie z powiatowemi komendami uzupełnień na podstawie już istniejących przepisów, a zatem wszelkie informacje w zakresie ewidencji osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, udzielane przez gminy powiatowym komendom uzupełnień, muszą być uważane i traktowane, jako korespondencja urzędowa i z natury rzeczy nie mogą podlegać opłatom administracyjnym.

Również żandarmerja może korzystać z bezpłatnych informacyj adresowych narówni z organami P. P., gdyż meldunki osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, są przedmiotem zainteresowań żandarmerji w tym samym stopniu co Policji Państwowej.

Zwolnienie zarówno Policji Państwowej jak i żandarmerji wynika z obowiązkowego współdziałania tych organów z gminami w zakresie meldunków.

Okólnik niniejszy uzupełnia okólnik Nr. 1 z 7 stycznia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 2).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zakomunikowanie powyższych wyjaśnień zarządom gmin wiejskich i miejskich, niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

77.

OKÓLNIK Nr. 29

z dnia 7 maja 1936 r.

w sprawie małego ruchu granicznego polsko-niemieckiego

(Nr. AP. 117-N-22).

Do

P. P. Wojewodów w Białymstoku, Warszawie, Toruniu, Poznaniu, Łodzi, Kielcach, Katowicach i Starostów powiatów granicznych.

Rząd Niemiecki za pośrednictwem Ambasady Niemieckiej w Warszawie wystąpił z propozycją wyraźnego określania, na wydawanych przepustkach granicznych, czasu i godziny, w których dopuszczalne jest przekraczanie granicy w małym ruchu granicznym. Zwrócono bowiem uwagę, że ludność pogranicza, korzystająca z przepustek granicznych, nie przestrzega godzin urzędowych, ustalonych w myśl art. 9 umowy polsko-niemieckiej z 22.XII.1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 771 z r. 1933).

Uznając propozycję strony niemieckiej za celową, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uzupełnia część II ust. 2 lit: e) okólnika Nr. 7 z dnia 16.I.1934 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 2, poz. 11) — po słowach „ważność przepustki granicznej" nowem zdaniem o następującem brzmieniu:

Na ostatniej stronie przepustki granicznej należy — zgodnie z art. 9 umowy z 22.XII.1931 r. — wypisywać następującą uwagę:

„Czas przekraczania granicy — od 1 kwietnia do 30 września w godzinach od 6 do 20, a od 1 października do 31 marca w godzinach od 7 do 18.

Die Grenzübertrittszeit — vom 1 April bis 30 September in der Zeit vom 6 Uhr bis 20 Uhr, und vom 1 Oktober bis 31 März, vom 7 Uhr, bis 18 Uhr".

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wydanie odpowiednich zarządzeń.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

78.

OKÓLNIK Nr. 30

z dnia 8 maja 1936 r.

o pośrednictwie biur podróży przy załatwianiu spraw paszportowych.

(Nr. AP. 129-1239).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uchyla okólnik swój Nr. 88 z dnia 16.VI.1934 r. w sprawie pośrednictwa biur podróży przy załatwianiu spraw paszportowych (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 16, poz. 162).

Z dniem 1-go czerwca b. r. wymienione w cytowanym okólniku biura podróży nie mogą zawodowo trudnić się pośrednictwem przy wyrabianiu paszportów zagranicznych i władze paszportowe powinny w tym względzie kierować się wyłącznie przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341), a w szczególności postanowieniami art. 12 cytowanego rozporządzenia.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na postanowienia § 16 rozporządzenia z dn. 14.IV.1932 r. o dokumentach upoważniających do przekraczania granicy (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 548), podkreślając, iż Urząd Wojewódzki przed wyrażeniem zgody na wystawienie zbiorowych paszportów zagranicznych powinien dokładnie zbadać czy dana podróż ma rzeczywiście znaczenie dla interesów państwowych, gospodarczych, kulturalnych lub społecznych.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

79.

OKÓLNIK Nr. 31*)

z dnia 8 maja 1936 r.

o kontroli formularzy dowodów osobistych oraz kontroli zaświadczeń obywatelstwa polskiego na tychże dowodach.

(AC. 52-6-8)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

1. Drukowanie formularzy dowodów osobistych.

Dowody osobiste, ustalone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 listopada 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 898), wydawane być mogą tylko na formularzach, wykonanych przez Drukarnię Państwową (Warszawa, ul. Miodowa 22), która — ze względu na potrzebę jednolitej ewidencji, opartej na specjalnej numeracji — posiada wyłączność wykonywania tych druków.

Wykonywanie tych formularzy w innych drukarniach lub we własnym zakresie poszczególnych gmin jest zakazane.

Dowody osobiste, wystawione na formularzach, wykonanych nie przez Drukarnię Państwową, t. j. nie posiadających serji i Nr. kolejnego Drukarni Państwowej, winny być przez zarządy gmin stopniowo i w miarę możności wycofywane i niszczone w trybie, przewidzianym w punkcie 3 niniejszego okólnika.

2. Zaopatrzenie zarządów gmin w formularze dowodów osobistych.

a) Drukarnia Państwowa będzie utrzymywała stale na składzie odpowiedni zapas formularzy, aby zamówienia mogły być wykonywane niezwłocznie.

b) Za 1 egz. formularza dowodu osobistego Drukarnia pobierać będzie 8 groszy.

c) Zamówienia na formularze dowodów osobistych winny być przesyłane przez zarządy gmin bezpośrednio do Drukarni Państwowej według wzoru, ustalonego niniejszym okólnikiem (zał. 1) z jednoczesnem przekazaniem na konto Drukarni Państwowej w P. K. O. Nr. 30541 lub przekazem pocztowym przypadającej za zamówione formularze należności. Zamówienia nieopłacone zgóry i na nieodpowiednich blankietach nie będą przez Drukarnię Państwową wykonywane.

d) Drukarnia Państwowa, wysyłając transport zamówionych formularzy do odnośnej gminy, będzie do niego dołączać blankiet potwierdzenia odbioru (wzór na zał. 2), który po dokładnem wypełnieniu winien być bezzwłocznie Drukarni odesłany.

Jednocześnie z wysyłką transportu dla gminy będzie Drukarnia Państwowa przesyłać odnośnej władzy nadzorczej (powiatowej lub wojewódzkiej władzy administracji ogólnej) specyfikację transportu z podaniem numerów przesłanych formularzy, którą wspomniana władza dołączy do właściwych akt zainteresowanej gminy jako dokument kontrolny.

3. Kontrola formularzy dowodów osobistych.

Zarządy gmin prowadzić będą księgę przychodu formularzy dowodów osobistych z wyszczególnieniem daty i numeru wysłanego do Drukarni Państwowej zamówienia, daty otrzymania transportu formularzy, ilości otrzymanych formularzy i ich numeracji (serja i numery kolejne).

Jako księga rozchodu tychże formularzy będzie służyć ustalona w § 4 cytowanego na wstępie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o dowodach osobistych — księga ewidencji dowodów osobistych.

[1]) Jednolity i skomasowany tekst zarządzeń dotychczasowych.

Rubryk: „data i miejsce urodzenia“ tudzież „adres właściciela dowodu” tej księgi wypełniać nie należy. Natomiast w rubryce „uwagi“ należy notować numerację, którą oznaczono dany formularz (serja i numer kolejny) w Drukarni Państwowej.

W przypadku zniszczenia lub uszkodzenia formularza należy go pomieścić w rozchodzie, wskazując wzdłuż wszystkich rubryk przyczynę tego uszkodzenia lub zniszczenia.

Formularze uszkodzone, jak również dowody osobiste wycofane z obiegu w myśl zaleceń punktu 1 niniejszego okólnika winny być komisyjnie co pewien czas niszczone przez spalenie, stwierdzone protokółem, który należy przechowywać w aktach.

Władze nadzorcze (powiatowe względnie wojewódzkie władze administracji ogólnej) obowiązane są sprawdzać prawidłowość wydawania przez gminy dowodów osobistych tudzież prawidłowość prowadzenia opisanych wyżej ksiąg przychodu i ewidencji dowodów osobistych, jak również protokóły zniszczeń co najmniej raz do roku, posiłkując się przy kontroli nadsyłanemi przez Drukarnię Państwową specyfikacjami (ustęp ostatni punktu 2 niniejszego okólnika).

4. Zamknięcie ksiąg przychodu i rozchodu formularzy.

Księgi przychodu i rozchodu formularzy dowodów osobistych powinny być zamykane na dzień 1 stycznia każdego roku.

Zamknięcie to uskutecznia się przez podkreślenie strony poniżej ostatniego zapisu i wyrzucenia pod linją ogólnej sumy otrzymanych czy też wydanych formularzy, ze wskazaniem daty zamknięcia oraz umieszczeniem podpisu urzędnika, który zamknięcie przeprowadza.

W księdze przychodu należy ponadto pod sumą formularzy otrzymanych wskazać sumę formularzy wydanych w danym okresie, wyprowadzając saldo formularzy pozostających na składzie. Saldo to powinno być wpisane na przychód roku następnego.

5. Pozostałość formularzy dowodów osobistych z okresu poprzedniego,

Formularze dowodów osobistych, posiadane przez zarządy gmin w okresie dotychczasowym, t. j. do chwili wejścia w życie niniejszego okólnika, powinny być ściśle obliczone przez zamknięcie księgi przychodu i księgi ewidencji dowodów osobistych i ustalenie ilości formularzy zakupionych i otrzymanych przez daną gminę w ciągu całego okresu dotychczasowego, ilości wydanych dowodów w tymże okresie i wyprowadzenie salda formularzy, pozostających na dzień 1 lipca 1936 r.

W razie skonstatowania, że w posiadaniu gminy znajdują się formularze dowodów osobistych, wykonane nie przez Drukarnię Państwową (nie posiadające kolejnej numeracji Drukarni Państwowej) — należy je w dniu 30 czerwca 1936 r. zniszczyć w trybie wskazanym w punkcie 3 niniejszego okólnika; w tym też przypadku należy zawczasu zamówić w Drukarni Państwowej odpowiedni zapas nowych formularzy, aby wydawnictwo dowodów osobistych nie uległo z dniem 1 lipca 1936 r. żadnej przerwie.

6. Kontrola zaświadczeń o obywatelstwie polskiem wystawianych na dowodach osobistych.

Wystawione na dowodzie osobistym zaświadczenie zapisuje powiatowa władza administracji ogólnej do rejestru poświadczeń obywatelstwa, przewidzianego w art. 11 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320) w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego, zaznaczając w rubryce „uwagi”, że zaświadczenie umieszczono na dowodzie osobistym, a nadto wskazując numer i datę dowodu oraz gminę, która dowód osobisty wystawiła.

7, Termin wprowadzenia w życie kontroli formularzy dowodów osobistych.

Wskazane powyżej zasady wchodzą w życie z dniem 1 lipca 1936 r.

W związku z powyższem władze administracji ogólnej obowiązane są poczynić do tej daty wszelkie kroki potrzebne do zorganizowania kontroli dowodów osobistych zarówno we własnym zakresie działania, jak i w zakresie działania gmin wiejskich i miejskich.

Z dniem 1 lipca 1936 r. tracą moc następujące okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:

a) w sprawie zaopatrywania urzędów gminnych i magistratów w dowody osobiste z dnia 21.III.1930 r. Nr. OB. 3468 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 162),

b) w sprawie druku dowodów osobistych z dnia 19.VIII.1930 r. Nr. AC 202 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1719),

c) w sprawie zaopatrywania w dowody osobiste ludności gmin odległych od siedziby władz adm. I instancji z dnia 5.VII 1923 r. Nr. BP. 3255 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 854),

d) w sprawie ewidencji zaświadczeń o obywatelstwie polskiem, wydawanych na podstawie § 5 i 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o dowodach osobistych. Okólnik Nr. 5 z dnia 8.I.1929 r. Nr. AP. 8763/10 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 892).

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

Zał. 1.

Zarząd Gminy (Miejski)
w ....
Powiat ....
Poczta ....
Nr. dz. ....

Data ....

Do

DRUKARNI PAŃSTWOWEJ

w Warszawie, ul. Miodowa 22.

Zarząd Gminy *) (Miejski) zamawia do dostawy .... sztuk (słownie .... sztuk) formularzy dowodów osobistych.

Należność w kwocie .... zł. .... gr. *) przesyła się jednocześnie przekazem pocztowym *) wpłaca się jednocześnie czekiem na PKO na konto „Drukarnia Państwowa w Warszawie" Nr. 30541.

podpis

Pieczęć:
Zarząd Gminy

Stanowisko podpisującego

*) Niepotrzebne skreślić.

Blankiet należy wypełnić i niezwłocznie przesłać do Drukarni Państwowej w Warszawie.

Zał. 2.

.... zawiadamia Drukarnię
(stempel urzędu odbierającego)

Państwową w Warszawie, że w dn. ....
193.... roku otrzymał paczkę za pośrednictwem poczty, zawierającą .... szt. dowodów osobistych ser. ....
od N-ru .... do N-ru ....

Pieczęć

Podpis

Notatki Dz. Druków Składowych
r-k Nr. ....

D R U K

Miejsce do nalepienia znaczka urzędowego

Do

DRUKARNI PAŃSTWOWEJ

Warszawa
ul. Miodowa Nr. 22.

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

80

PISMO OKÓLNE

z dnia 6 maja 1936 r.

o komunikowaniu zgody na rozporządzenia wydawane w porozumieniu z Ministrami: 1) Przemysłu i Handlu, 2) Komunikacji, 3) Poczt i Telegrafów.

(Nr. GL. 43 l—27-10).

P. P. Dyrektorom (Departamentów, Biur), Naczelnikom Wydziałów, Urzędnikom Referującym.

W związku z postanowieniem § 122 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — Gabinet Ministra podaje poniższy okólnik Prezydjum Rady Ministrów z dn. 23.IV.1936 r. do wiadomości z zaznaczeniem, iż zarazem ulegają odpowiedniej zmianie pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 6.XI.1933 r. Nr. GL. 43 1—27/3 i z dn. 25.III.1936 r. Nr. GL. 43 1—27/9 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 9, poz. 50) dotyczące tej samej sprawy.

Za DYREKTORA GABINETU MINISTRA

(—) Dr. Drążek-Drawicz
NACZELNIK WYDZIAŁU

Otrzymują ponadto:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Główny Urząd Statystyczny.

PREZYDJUM RADY MINISTRÓW
L. 55-22/20.
Warszawa, dn. 23 kwietnia 1936 r.

Okólnik Nr. 18.

Do

Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w miejscu.

W uzupełnieniu okólnika z dn. 30 sierpnia 1933 r. Nr. 55 22/11, mam zaszczyt zakomunikować Panu Ministrowi, że P. P. Ministrowie: Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów upoważnili do komunikowania swej zgody na rozporządzenia, wydawane w porozumieniu z nimi:

1) P. Minister Przemysłu i Handlu — zamiast P. Fr. Czernichowskiego — P. R. Dittricha, Dyrektora Departamentu;

2) P. Minister Komunikacji — oprócz P. J. Zajasa, Dyrektora Departamentu, — P. P. Podsekretarzy Stanu: Inż. J. Piaseckiego i Inż. A. Bobkowskiego;

3) P. Minister Poczt i Telegrafów — P. T. Argasińskiego, Podsekretarza Stanu.

(—) W. Grzybowski
PODSEKRETARZ STANU

81.

PISMO OKÓLNE

z dnia 6 maja 1936 r.

o wykazie środków lokomocji etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

(Nr. GB. 45-35).

Do

Urzędów Wojewódzkich (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 kwietnia 1936 r. Nr. 25 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11, poz. 65), oraz p. 3b zacytowanego w tym okólniku pisma Ministerstwa Skarbu przesyła się w załączeniu formularz wzoru 2 (wykaz środków lokomocji).

W myśl powyższego Ministerstwo prosi o zestawienie wykazu środków lokomocji na załączonym wzorze 2 według stanu na dzień 1 maja r. b.

W wykazie tym należy zamieścić wszystkie samochody etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przyczem w rubryce „do czyjej dyspozycji" należy podać przy właściwym samochodzie określenie „etatowy" lub „rezerwowy", pod któremi należy rozumieć te samochody, których stan ustalony został zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lipca 1931 r. Nr. OB. 4828/4 na podstawie okólnika Prezesa Rady Ministrów z dn. 30 czerwca 1931 r. Nr. kol. 45.

Niezależnie od danych o ilości samochodów, zestawionych według wykazu Ministerstwo prosi podać ilość zatrudnionych szoferów do obsługi wykazanych samochodów oraz przeciętne miesięczne koszty utrzymania samochodu.

Dalsze wykazy należy nadsyłać jedynie w wypadkach zmian, zachodzących w stosunku do wykazu podstawowego, sporządzonego na 1 maja r. b.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

Załącznik do pisma okólnego Min. Skarbu L. D. III. 5346/1/36

Wzór Nr. 2

MINISTERSTWO.............................

WYKAZ ŚRODKÓW LOKOMOCJI WEDŁUG STANU NA DZIEŃ.......................193...... R.

Dział	NAZWA DZIAŁU	Mechaniczne: samochody osobowe: ilość	Mechaniczne: samochody osobowe: marka siła	Mechaniczne: samochody osobowe: do czyjej dyspozycji	Mechaniczne: samochody ciężarowe: ilość	Mechaniczne: samochody ciężarowe: marka siła	Mechaniczne: samochody ciężarowe: do czyjej dyspozycji	Mechaniczne: motocykle: ilość	Mechaniczne: motocykle: do czyjej dyspozycji	Mechaniczne: rowery: ilość	Mechaniczne: rowery: do czyjej dyspozycji	Konne: pojazdy: ilość	Konne: pojazdy: do czyjej dyspozycji	Konne: ilość koni

82.

PISMO OKÓLNE

z dnia 6 maja 1936 r.

w sprawie zorganizowania poboru podatku gruntowego przez sołtysów.

(Nr. SF. 3-24-2).

Do

P. P. Wojewodów województw centralnych, wschodnich i zachodnich (z wyjątkiem śląskiego) oraz Starostów Powiatowych tych województw.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr. 10 za rok bieżący ogłoszony został okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 18 kwietnia 1936 r. L. D. V. 5175/1/36 w sprawie poboru na obszarze województw centralnych i wschodnich oraz poznańskiego i pomorskiego przez sołtysów przy współudziale delegowanych urzędników skarbowych I raty podatku gruntowego za rok bieżący, przypadającej od drobnych rolników, dla których wymiar raty wraz z progresją i dodatkami samorządowemi nie przekracza kwoty 200 zł.

Pobór podatku gruntowego będzie dokonywany w punktach poboru na warunkach powołanego okólnika bez odsetek do dnia 30 maja r. b.

Wymienieni płatnicy będą mogli uiszczać w punktach poboru do rąk delegowanych urzędników również wszelkie inne daniny skarbowe oraz te należności obcych wierzycieli, co do których wszczęta została egzekucja, przyczem zamiast pełnych kosztów egzekucji pobierane będą tylko koszta upomnienia.

Celem zachęcenia sołtysów do jaknajszerszej pomocy w tej akcji Ministerstwo Skarbu przyznało im specjalne wynagrodzenie w wysokości 1% należności, przypadających na rzecz Skarbu Państwa z tytułu I raty podatku gruntowego za r. 1936, zainkasowanych przez sołtysów i wpłaconych w ciągu miesiąca maja r. b. bezpośrednio do kasy urzędu skarbowego lub do rąk urzędnika delegowanego do akcji poborowej oraz $1/2$% kwot, pobranych dla Skarbu przez urzędnika skarbowego w punkcie poboru od płatników danej miejscowości.

Zapoczątkowana przez Ministerstwo Skarbu akcja poboru podatku gruntowego w myśl powołanego wyżej okólnika ma na celu ułatwienie drobnym rolnikom, zamieszkującym zdala od siedziby urzędów skarbowych, wpłaty podatku w ich miejscu zamieszkania, a tem samem przyspieszenia wpływów do kas urzędów skarbowych i zmniejszenie zaległości podatkowych.

Realizacja tych zamierzeń w dużym stopniu zależeć będzie od współdziałania w tej akcji zarządów gmin i sołtysów.

Współdziałanie to wyrażać się powinno między innemi w przeprowadzeniu odpowiedniej propagandy wśród drobnych rolników oraz w podaniu do wiadomości tych rolników:

1) że I rata podatku gruntowego za rok bieżący będzie pobierana w punktach poboru do 30 maja r. b. na warunkach omawianego

okólnika bez odsetek oraz że w razie niedokonania wpłaty podatku w tym terminie, odsetki będą pobrane od dnia 1 maja r. b.;

2) że od tych danin i należności obcych wierzycieli, co do których były wszczęte kroki egzekucyjne, zamiast pełnych kosztów egzekucyjnych, będą pobrane w punktach poboru przez delegowanych urzędników tylko koszta upomnienia;

3) miejscowości wyznaczonych jako punkty poboru oraz przydzielonych do tych punktów wsi, kolonji. i t. p.;

4) w którym dniu, w jakich godzinach i w jakim lokalu będzie delegowany urzędnik przyjmował od zgłaszających się płatników należności podatkowe.

Celem zapewnienia jak największych wyników akcji poboru podatku gruntowego na powyższych zasadach— P. P. Starostowie powinni porozumieć się bezpośrednio z naczelnikami urzędów skarbowych, dołożyć starań w celu spopularyzowania tej akcji, udzielić władzom skarbowym wszelkiej pomocy przy jej przeprowadzaniu, a zwłaszcza wydać odpowiednie zarządzenia i pouczenia, aby zarządy gminne i sołtysi współdziałały w omawianej akcji, sołtysi zaś w szczególności, aby wzięli jak najszerszy udział w inkasowaniu podatku gruntowego.

Ministerstwo prosi P. P. Wojewodów o zwrócenie szczególnej uwagi, aby zarządzenie niniejsze było na terenie podległego Im województwa wykonane.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

83.

PISMO OKÓLNE

z dnia 9 maja 1936 r.

w sprawie wykonania kar pozbawienia wolności, wymierzonych w postępowaniu karno-administracyjnem osobom, pełniącym obecnie czynną służbę wojskową.

(Nr. AP. 106/192).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Władze administracji ogólnej zasadniczo zwracały się dotychczas do prokuratorów wojskowych o wykonanie kar pozbawienia wolności, wymierzonych w postępowaniu karno-administracyjnem osobom, pełniącym obecnie czynną służbę wojskową.

Ponieważ korespondencja w tych sprawach obciąża zbytnio pracą kancelaryjną prokuratury wojskowe, których czynność w takim przypadku polega przeważnie jedynie na przekazywaniu otrzymanego żądania właściwym dowódcom (komendantom, szefom, kierownikom) formacyj woskowych, przeto dla uproszczenia obecnego trybu postępowania i zapewnienia szybszego wykonania wymierzonych kar, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych zarządza, aby władze administracji ogólnej odnosiły się w tych sprawach wprost do dowódców (komendantów, szefów, kierowników) formacyj wojskowych, w których pełni służbę zasądzony z żądaniem wykonania kary.

Dopiero w razie gdyby zaszły jakiekolwiek kwestje w związku z żądaniem wykonania kary, winny władze administracji ogólnej zwracać się do prokuratorów wojskowych o interwencję.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 24 kwietnia Nr. 30 Rok 1936

Poz. 240. Ustawa z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Wyznawcy Islamu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, pozostając w łączności religijno-moralnej ze związkami religijnemi muzułmańskiemi zagranicznemi, tworzą Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej, niezależny od jakichkolwiek obcokrajowych władz duchownych i świeckich.

Art. 2. Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej korzysta w swem życiu wewnętrznem z pełnej wolności rządzenia się, w ramach praw obowiązujących, przepisami swego Statutu (Ustawy Wewnętrznej), uznanego przez Państwo w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Statut Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wraz z ustawą niniejszą podstawę prawną organizacji tego Związku.

Art. 3. Zwierzchnią władzę w Muzułmańskim Związku Religijnym w Rzeczypospolitej Polskiej oraz nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez duchowieństwo i pieczę nad potrzebami religijnemi muzułman sprawuje Mufti Muzułmański w Rzeczypospolitej Polskiej z pomocą Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego.

Art. 4. (1) Mufti stoi na czele Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej i reprezentuje go wobec władz państwowych, wobec kościołów i innych związków religijnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tudzież wobec związków religijnych muzułmańskich zagranicznych, porozumiewając się z niemi bezpośrednio w sprawach religijnych.

(2) Stanowisko Muftiego jest dożywotnie. Siedzibą jego jest m. Wilno.

Art. 5. (1) W razie zawakowania stanowiska Muftiego lub niemożności bezpośredniego sprawowania przezeń jego obowiązków, zastępuje go członek Najwyższego Kolegjum Muzułmań-

skiego, wyznaczony uprzednio przez Muftiego, a w braku takiego wyznaczenia lub niemożności pełnienia funkcyj przez wyznaczonego, — najstarszy wiekiem członek Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego.

(2) Zastępca Muftiego na czas sprawowania zastępstwa posiada wszystkie uprawnienia, przysługujące Muftiemu.

Art. 6. (1) Mufti jest wybierany przez Wszechpolski Kongres Elekcyjny Muzułmański spośród kandydatów, przedstawionych przez Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie. Listę tych kandydatów układa Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie po uprzedniem upewnieniu się, że Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeciw ich wyborowi nie podnosi sprzeciwu. W tym celu przedstawia Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za pośrednictwem Wojewody Wileńskiego, najdalej w ciągu 30 dni od dnia opróżnienia urzędu Muftiego, spis kandydatów, obejmujący co najmniej dwa nazwiska. Jeżeli wskutek sprzeciwu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego liczba kandydatów w przedstawionym spisie spadnie poniżej dwóch, przedstawia Kolegjum Ministrowi ponownie w terminie dalszych 14 dni nowego, względnie nowych kandydatów tak, by spis obejmował zawsze co najmniej dwa nazwiska.

(2) Kandydatami na Muftiego mogą być osoby, które posiadają warunki następujące:

1) obywatelstwo polskie,

2) znajomość języka polskiego w słowie i piśmie,

3) ukończonych lat 40,

4) ukończone wyższe studja teologiczne lub języków wschodnich,

5) nieskazitelność obywatelską.

(3) W wyjątkowych na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego udzielić dyspensy od wymogów pod pkt. 1), 2), 3) i 4).

Art. 7. Dla dokonania wyboru Muftiego Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie zwołuje, po uprzedniem porozumieniu się zastępcy Muftiego z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w terminie dwumiesięcznym od dnia ostatecznego ustalenia listy kandydatów Kongres Elekcyjny. Daty i terminy czynności przygotowawczych ustala w porozumieniu z Wojewodą Wileńskim Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie.

Art. 8. (1) Po ukończeniu wyborów zostaje spisany protokół, w którym:

1) stwierdza się prawidłowe ukonstytuowanie się Kongresu Elekcyjnego z podaniem ilości uczestników Kongresu, uprawnionych do głosowania,

2) stwierdza się, wymieniając liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, który z kandydatów został obrany na Muftiego,

3) stwierdza się, że wybrany kandydat wybór przyjął,

4) zostaje stwierdzona przez Kongres Elekcyjny prawidłowość dokonanego aktu wyborczego.

(2) Protokół Kongresu Elekcyjnego w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach podpisuje przewodniczący Kongresu, sekretarz Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego oraz co najmniej pięciu członków Kongresu Elekcyjnego.

(3) Jeden egzemplarz tego protokółu załącza się do akt Muftiatu, drugi egzemplarz zastępca Muftiego przedstawia wraz z aktami wyborczemi Wojewodzie Wileńskiemu, który przedkłada je ze swą opinją Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 9. Wybór Muftiego podlega zatwierdzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej na przedstawienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Przed objęciem urzędu składa elekt na ręce Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przysięgę według następującej roty:

„Obiecuję i przysięgam Bogu Wszechmogącemu na Świętą Księgę Koranu, że na urzędzie, który obejmuję, będę wedle najlepszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem rzetelnie spełniać swe obowiązki, święcie przestrzegając postanowień Koranu i praw Rzeczypospolitej, i że sprawię, aby podwładne mi duchowieństwo również tych postanowień i praw przestrzegało. Obiecuję i przysięgam, że zachowując wierność Rzeczypospolitej, szanować będę Rząd Konstytucją ustanowiony i że sprawię, aby go szanowało podległe mi duchowieństwo. Dbały o dobro Rzeczypospolitej, nie będą uczestniczył w żadnych poczynaniach, ani w żadnych naradach, któreby mogły przynieść szkodę Państwu Polskiemu lub porządkowi publicznemu. Przeciwnie, będę się starał usuwać wszelkie niebezpieczeństwa, o którychbym wiedział, że zagrażają Państwu lub porządkowi publicznemu", — poczem zaprzysiężony otrzymuje z rąk Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o zatwierdzeniu wyboru i obejmuje swój urząd.

Art. 10. (1) Organem pomocniczym Muftiego w zarządzaniu sprawami Muzułmańskiego Związku Religijnego jest Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie. Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie składa się z Muftiego, jako przewodniczącego, oraz czterech członków: dwóch duchownych i dwóch świeckich.

(2) Członków Kolegjum oraz tyluż zastępców wybiera Wszechpolski Kongres Muzułmański na lat pięć spośród osób, co do których zawczasu Mufti upewni, się, że Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeciw ich wyborowi nie podnosi sprzeciwu. Członków Kolegjum zatwierdza na stanowiskach Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(3) Siedzibą Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego jest miasto Wilno.

Art. 11. Członkowie Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego i ich zastępcy składają przed objęciem urzędu na ręce właściwego woje-

wody lub jego zastępcy przysięgę według następującej roty:

„Obiecuję i przysięgam Bogu Wszechmogącemu na Świętą Księgę Koranu, że na urzędzie, który obejmuję, będę wedle najlepszego swego rozumienia i zgodnie z sumieniem rzetelnie spełniał swoje obowiązki, święcie przestrzegając postanowień Koranu i praw Rzeczypospolitej, dbając rzetelnie o dobro Państwa Polskiego i gorliwie współpracując z Muftim na pożytek i rozkwit Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej", — poczem zaprzysiężony otrzymuje z rąk wojewody dekret Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 12. (1) Wszechpolski Kongres Muzułmański składa się z delegatów, wybranych na ogólnych zebraniach członków muzułmańskich gmin wyznaniowych, oraz z wszystkich członków Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego i odbywa się w Wilnie co najmniej raz na pięć lat pod przewodnictwem Muftiego, albo wyznaczonego przez niego członka Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego.

(2) Kongres zwołuje Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie po uprzedniem porozumieniu się Muftiego z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, któremu przedkłada szczegółowy program obrad Kongresu co najmniej na miesiąc przed wyznaczonym na otwarcie Kongresu terminem.

Art. 13. Kongres, zwołany dla wyboru Muftiego, nosi nazwę „Wszechpolski Kongres Elekcyjny Muzułmański". Poza wyborem Muftiego żadne inne sprawy nie mogą być przedmiotem zajęć tego Kongresu.

Art. 14. Na posiedzenia Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego i Kongresu Elekcyjnego Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może delegować swych przedstawicieli, którzy mają prawo zabierać głos poza kolejnością mówców i składać oświadczenia.

Art. 15. Odpisy protokółów z posiedzeń Wszechpolskiego Kongresu Muzułmańskiego przesyła Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie za pośrednictwem Wojewody Wileńskiego Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wiadomości.

Art. 16. (1) O ile dotychczas obowiązujące prawodawstwo państwowe powierza sądownictwu duchownemu sprawy o nieważność lub o rozwiązanie małżeństwa, sądownictwo to sprawuje w pierwszej i ostatniej instancji Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie, które przesyła akta sprawy najdalej w ciągu 7 dni od dnia wydania wyroku prokuratorowi sądu okręgowego podług właściwości w przypadkach, określonych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministra Sprawiedliwości.

(2) W ciągu miesiąca od dnia otrzymania akt sprawy prokurator może złożyć sądowi okręgowemu wniosek o uchylenie wyroku Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego spowodu niezgodności z ustawami państwowemi. Sąd okręgowy rozpoznaje sprawę przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Wyrok sądu okręgowego jest prawomocny.

Art. 17. Celem zaspokojenia potrzeb religijnych wyznawców Islamu mogą być na całym obszarze Państwa tworzone muzułmańskie gminy wyznaniowe. Tworzenie i znoszenie tych gmin, jak również zmiana ich granic i siedzib jest dokonywana na zarządzenie Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego i wymaga uprzedniej zgody Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 18. Na czele muzułmańskiej gminy wyznaniowej stoi Imam, którego zastępcą i pomocnikiem jest Muezzin; Imam i Muezzin są wybierani przez ogólne zebranie członków danej gminy wyznaniowej spośród kandydatów, co do których zawczasu upewnił się Mufti, że właściwy wojewoda przeciw ich wyborowi nie podnosi sprzeciwu. Zapytanie w tym przedmiocie winien wnieść Mufti do właściwego wojewody co najmniej na 10 tygodni przed datą zamierzonego wyboru. Niezgłoszenie sprzeciwu ze strony wojewody w ciągu 30 dni od dnia wniesienia zapytania uważa się za wyrażenie zgody na osoby kandydatów. W razie podniesienia sprzeciwu przeciwko danej osobie, kandydatura jej nie może być zgłoszona ani poddana pod głosowanie. Od decyzji wojewody przysługuje Muftiemu w ciągu dni 7 prawo wniesienia odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który rozstrzyga ostatecznie.

Art. 19. Imamowie i Muezzini składają przed objęciem stanowiska na ręce właściwego starosty lub jego zastępcy przysięgę według następującej roty:

„Obiecuję i przysięgam Bogu Wszechmogącemu na Świętą Księgę Koranu, że na urzędzie, który obejmuję, będę wedle najlepszego mego rozumienia zgodnie z sumieniem rzetelnie spełniał swe obowiązki, przestrzegając postanowień Koranu i praw Rzeczypospolitej oraz zarządzeń moich władz przełożonych, dbając o potrzeby duchowe powierzonych mi wiernych i wychowując ich na dobrych i prawych obywateli Państwa".

Art. 20. (1) W razie szkodliwej dla Państwa działalność Imama lub Muezzina może właściwy wojewoda zażądać od Muftiego wydania zarządzeń zapobiegawczych lub usunięcia danej osoby z zajmowanego stanowiska. W razie niespełnienia żądania wojewody przez Muftiego do 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu żądania wojewody, rozstrzyga sprawę ostatecznie na wniosek wojewody Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który może uznać stanowisko odnośnego duchownego za opróżnione.

(2) Przeciw żądaniu wojewody przysługuje Muftiemu prawo wniesienia odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Odwołanie winno być wniesione za pośrednictwem wojewody w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu żądania wojewody. Mi-

nister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozstrzyga odwołanie ostatecznie.

Art. 21. O terminie ogólnego zebrania członków muzułmańskiej gminy wyznaniowej Imam lub jego zastępca zawiadamia właściwą powiatową władzę administracji ogólnej co najmniej na 10 dni przed wyznaczonym dniem zebrania.

Art. 22. W miarę potrzeby dla zapewnienia opieki religijnej osobom wojskowym wyznania muzułmańskiego wchodzi w skład wojska służba duszpasterska muzułmańska, której organizację regulują specjalne przepisy, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 23. Piastowanie godności, stanowisk i urzędów zarówno duchownych, jak i świeckich, jako też wszelkie korzystanie z biernego i czynnego prawa wyborczego w Muzułmańskim Związku Religijnym w Rzeczypospolitej Polskiej zależne jest od posiadania obywatelstwa polskiego, ponadto zaś dla członków Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego i Imamów — także od znajomości języka polskiego w słowie i piśmie. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego władny jest zwolnić od tych wymogów w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Art. 24. Mufti, Imamowie i Muezzini korzystają ze wszystkich szczególnych uprawnień, jakie ustawodawstwo państwowe zapewnia osobom duchownym wyznań prawnie uznanych.

Art. 25. Jeżeli osoba duchowna, bądź osoba świecka, zajmująca w Muzułmańskim Związku Religijnym jakiekolwiek samodzielne lub kierownicze stanowisko lub będąca członkiem jakiegokolwiek organu lub władzy tego Związku, uznana będzie prawomocnym wyrokiem sądowym winną zbrodni lub czynu karalnego, pochodzącego z chęci zysku lub przeciw moralności, — zostaje tem samem usunięta z zajmowanego stanowiska.

Art. 26. Władze i urzędy duchowne Muzułmańskiego Związku Religijnego posługują się językiem polskim, jako urzędowym, w stosunkach z władzami i urzędami państwowemi i samorządowemi oraz z osobami lub instytucjami, zwracającemi się do nich w języku polskim.

Art. 27. Opłaty za czynności, związane z prowadzeniem ksiąg stanu cywilnego, tudzież za dokumenty i zaświadczenia, wydawane przez organy Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają zatwierdzeniu właściwych ministrów.

Art. 28. (1) Mufti używa pieczęci z godłem wyznaniowem i napisem obwodowym, zawierającym nazwę władzy w języku polskim i arabskim.

(2) Imamowie używają pieczęci z godłem wyznaniowem i napisem obwodowym, zawierającym wyraz „Imam" oraz nazwę muzułmańskiej gminy wyznaniowej w języku polskim.

(3) Wzory pieczęci ustala Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie, a podlegają one zatwierdzeniu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 29. Sprawę opłat pocztowych za korespondencję urzędową władz i urzędów Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej normują powszechnie obowiązujące pocztowe przepisy prawne.

Art. 30. Władze państwowe udzielają pomocy władzom i urzędom Muzułmańskiego Związku Religijnego przy wykonywaniu ich zarządzeń: 1) w razie zawieszenia duchownego w czynnościach lub złożenia go z urzędu, 2) we wszystkich innych przypadkach, przewidzianych przez prawo obowiązujące.

Art. 31. (1) Do czasu jednolitego unormowania sprawy prowadzenia ksiąg stanu cywilnego (metrykalnych), księgi te dla ludności muzułmańskiej na obszarze mocy obowiązującej Tomu X Zwodu Praw prowadzą w poruczonym zakresie działania Imamowie, których w tym zakresie upoważnia indywidualnie, na wniosek Muftiego, właściwy wojewoda. W upoważnieniu tem wojewoda określa okrąg, w którym Imam jest właściwym urzędnikiem stanu cywilnego. Poza obrębem tak określonych okręgów oraz w przypadku nieudzielenia Imamowi upoważnienia do prowadzenia ksiąg stanu cywilnego lub cofnięcia upoważnienia, księgi te dla ludności muzułmańskiej prowadzą urzędy wyznaczone przez wojewodę. Szczegółowe przepisy będą wydane w drodze rozporządzenia.

(2) W zakresie prowadzenia ksiąg stanu cywilnego podlegają Imamowie przepisom prawnym powszechnie obowiązującym oraz nadzorowi władz administracji ogólnej.

(3) W razie ujawnionych uchybień w prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego, właściwemu wojewodzie służy prawo udzielania Imamom upomnień oraz pozbawiania ich, po uprzedniem zasięgnięciu opinji Muftiego, funkcyj urzędników stanu cywilnego, co nie wyklucza odpowiedzialności karnej w myśl ogólnie obowiązujących przepisów.

(4) Językiem urzędowym ksiąg stanu cywilnego jest język polski. Wszelkie zapisy w tych księgach winny być dokonywane w języku polskim. Również w tym języku winny być sporządzane odpisy, wyciągi, zaświadczenia, wykazy i t. p. pisma, wystawiane na podstawie ksiąg stanu cywilnego.

(5) Imamowie, prowadzący księgi stanu cywilnego, używają pieczęci, przewidzianej w art. 28 ust. (2), uwidoczniającej ponadto charakter pełnionych przez nich funkcyj, jako urzędników stanu cywilnego.

Art. 32. Nauka religji dla młodzieży wyznania muzułmańskiego w zakładach naukowych, których program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18, utrzymywanych w całości lub części przez Państwo lub ciała samorządowe, jest w ramach przepisów państwowych obowiązkowa i udzielana jest przez nauczycieli, mianowanych przez władze szkolne spośród osób, posiadających kwalifikacje, ustalone przez przepisy pań-

stwowe, oraz upoważnienie Muftiego do nauczania religji

Art. 33. Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie otwiera w miarę potrzeby, za zgodą Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, swoje szkoły duchowne celem przygotowania kandydatów na duchownych i nauczycieli religji muzułmańskiej. Zarząd temi szkołami należy do Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego z zastrzeżeniem ogólnego nadzoru Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który też zatwierdza program nauk i organizację wewnętrzną tych szkół oraz warunki przyjmowania do nich uczniów. Nauczycieli w tych szkołach mianuje i zwalnia Mufti w porozumieniu z właściwą władzą szkolną.

Art. 34. (1) Podczas nabożeństwa w piątki każdego tygodnia oraz w dnie uroczystych świąt duchowni muzułmańscy odmawiać będą modlitwy za pomyślność Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta, w dnie zaś świąt państwowych odprawią uroczyste nabożeństwo na intencję Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta, Rządu i Wojska.

(2) W dnie świąteczne, ustalone przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek Muftiego, muzułmańska młodzież szkolna wolna jest od zajęć.

Art. 35. Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej, jako całość, oraz jego poszczególne gminy wyznaniowe są osobami prawnemi i mogą w granicach obowiązujących przepisów prawnych posiadać, obciążać, zbywać i nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, zarządzać nim i rozporządzać dla swych celów wyznaniowych i dobroczynnych.

Art. 36. Do działań prawnych imieniem Muzułmańskiego Związku Religijnego i jego poszczególnych gmin wyznaniowych powołany jest Mufti, który w sprawach, wymagających uchwały Najwyższego Kolegjum Muzułmańskiego, występuje na podstawie tej uchwały.

Art. 37. Pozbycie, obciążenie, zamiana lub zmiana przeznaczenia nieruchomego majątku wymaga zgody wojewody, właściwego ze względu na położenie majątku.

Art. 38. Muzułmański Związek Religijny otrzymuje na swoje potrzeby dotacje, ustalane corocznie w budżecie państwowym. Dotacje te obejmują wydatki osobowe oraz rzeczowe i są przyznawane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 39. Majątek ruchomy i nieruchomy, mający w myśl obowiązującego ustawodawstwa charakter zabytkowy, podlega odnośnym przepisom o opiece nad zabytkami.

Art. 40. Cmentarze, stanowiące własność Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej lub poszczególnych gmin wyznaniowych, podlegają w przedmiocie zakładania, rozszerzania i zamykania oraz zarządu niemi przepisom państwowym o cmentarzach wyznaniowych.

Art. 41. Należące do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej lub do poszczególnych muzułmańskich gmin wyznaniowych meczety i inne budynki, poświęcone wyłącznie służbie Bożej, tudzież dobra i prawa majątkowe, których dochód służy wyłącznie celom kultu religijnego i nie przyczynia się do osobistych dochodów duchowieństwa lub innych członków Związku, korzystają z ulg i zwolnień od podatków państwowych i komunalnych w granicach powszechnie obowiązujących przepisów państwowych. Pomieszczenia duchownych oraz lokale urzędowe władz duchownych Związku będą traktowane narówni z pomieszczeniami urzędowemi funkcjonarjuszów państwowych i lokalami instytucyj państwowych.

Art. 42. Budynki i pomieszczenia, będące w użytkowaniu Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają w zakresie ulg w dziedzinie zakwaterowania wojska w czasie pokoju, tudzież w dziedzinie rzeczowych świadczeń wojennych obowiązującym przepisom prawnym.

Art. 43. (1) Nieruchomości miejskiej lub wiejskiej, darowanej albo zapisanej rozporządzeniem ostatniej woli na cele religijno-oświatowe lub dobroczynne Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej i przez Związek przyjętej, mogą być nadane cechy wakufa na podstawie uchwały właściwych władz i organów Związku, zatwierdzonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Nieruchomość, obciążona hipotecznie, nie może być przyjęta jako wakuf.

(3) Uchwały w sprawie nadania nieruchomości cech wakufa winny zawierać szczegółowe określenie celu, na który dana nieruchomość ma być przeznaczona, oraz ustalać sposób zarządzania tą nieruchomością.

(4) O nadaniu nieruchomości cech wakufa czyni się wzmiankę hipoteczną.

Art. 44. (1) Nieruchomość, której nadano cechy wakufa, stanowi majątek Muzułmańskiego Związku Religijnego, jako całości, nie podlegający zasiedzeniu, obciążeniu, zajęciu, sprzedaży z licytacji i wszelkiej aljenacji, z wyjątkiem zamiany na inny majątek nieruchomy, dokonanej za zgodą Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Wywłaszczenie wakufa może nastąpić w myśl ogólnych przepisów państwowych.

Art. 45. Wakufy korzystają z ulg i zwolnień w zakresie podatków i innych danin publicznych na rzecz Państwa i samorządu w granicach obowiązujących przepisów prawnych.

Art. 46. (1) W ciągu 6 miesięcy od chwili wejścia w życie ustawy niniejszej Najwyższe Kolegjum Muzułmańskie przedstawi Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego spis tych nieruchomości, które w chwili wejścia

w życie ustawy niniejszej odpowiadały warunkom, wymaganym przez ustawę niniejszą i Statut Muzułmańskiego Związku Religijnego dla zaistnienia wakufa.

(2) Spis ten zatwierdza Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. Po zatwierdzeniu spisu objęte nim nieruchomości uzyskają charakter prawny wakufów w rozumieniu ustawy niniejszej, co wszakże nie stoi na przeszkodzie dochodzenia przez osoby trzecie roszczeń prywatno-prawnych w drodze sądowej.

Art. 47. Szczegółowe przepisy i regulaminy, wydawane przez władze Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej celem wykonania postanowień Statutu tego Związku, co do których nie zostało przewidziane uprzednie ich uzgodnienie z władzami państwowemi, wymagają dla swej ważności stwierdzenia przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że nie zawierają postanowień sprzecznych z prawem obowiązującem, ustawą niniejszą oraz ze Statutem Muzułmańskiego Związku Religijnego.

Art. 48. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z interesowanymi ministrami, a w zakresie spraw aktów stanu cywilnego — Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 49. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy prawne w przedmiotach, unormowanych ustawą niniejszą.

Poz. 241. Ustawa z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Karaimski Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający własny ustrój i własny zarząd wewnętrzny, jest samodzielny i niezależny od jakichkolwiek obcokrajowych władz duchownych lub świeckich.

Art. 2. Karaimski Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej korzysta w swem życiu wewnętrznem z pełnej wolności rządzenia się, w ramach praw obowiązujących, przepisami swego Statutu (Ustawy Wewnętrznej), uznanego przez Państwo w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Statut Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wraz z ustawą niniejszą podstawę prawną organizacji tego Związku.

Art. 3. (1) Zwierzchnią władzą Karaimskiego Związku Religijnego jest Hachan Karaimski w Rzeczypospolitej Polskiej, który sprawuje naczelny zarząd spraw wyznania, nadzór nad całem duchowieństwem karaimskiem i pieczę nad potrzebami religijnemi Karaimów w Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Stanowisko Hachana jest dożywotnie. Siedzibą Hachana jest m. Wilno.

Art. 4. Hachan stoi na czele Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej i reprezentuje go wobec władz państwowych, wobec kościołów i innych związków religijnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tudzież wobec karaimskich związków religijnych zagranicznych, z któremi porozumiewa się bezpośrednio w sprawach religijnych.

Art. 5. W razie zawakowania stanowiska Hachana lub niemożności bezpośredniego sprawowania przezeń swych obowiązków, zastępuje go we wszystkich jego uprawnieniach Hazzan, któremu Hachan nadał godność Ułłu-Hazzana, a w razie braku Ułłu-Hazzana lub niemożności pełnienia przezeń funkcyj — Hazzan m. Nowe Troki.

Art. 6. Wybór Hachana jest dokonywany na Zjeździe w m. Nowe Troki w obecności przedstawiciela Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przez wszystkich urzędujących Hazzanów i delegatów karaimskich gmin wyznaniowych, po jednym z każdej gminy.

Art. 7. (1) W razie opróżnienia stanowiska Hachana, zastępca Hachana za pośrednictwem właściwego wojewody przedstawia najdalej w ciągu trzydziestu dni Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego spis kandydatów celem uzyskania zgody. Jeżeli skutkiem braku zgody na poszczególnych kandydatów w spisie pozostanie mniej, niż dwa nazwiska, zastępca Hachana ponownie przedstawia najdalej w ciągu następnych czternastu dni nowego, względnie nowych kandydatów tak, by spis obejmował zawsze co najmniej dwóch kandydatów.

(2) Po otrzymaniu zawiadomienia od Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o zgodzie na kandydatów, zastępca Hachana sporządza ich listę oraz, ustaliwszy w porozumieniu z właściwym wojewodą terminy i daty czynności wyborczych, zarządza wybór Hachana.

Art. 8. (1) Po ukończeniu wyborów zostaje spisany protokół, w którym:

1) stwierdza się prawidłowe ukonstytuowanie się Zjazdu z podaniem ilości uczestników, uprawnionych do głosowania,

2) stwierdza się, wymieniając liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, który z kandydatów został obrany na Hachana,

3) stwierdza się, że wybrany kandydat wybór przyjął,

4) zostaje stwierdzona przez Zjazd prawidłowość dokonanego aktu wyborczego.

(2) Protokół Zjazdu w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach podpisuje zastępca Hachana, sekretarz oraz co najmniej trzech członków Zjazdu.

(3) Jeden egzemplarz tego protokółu załącza się do akt Sekretarjatu Hachana, drugi egzemplarz zastępca Hachana przedstawia wraz z aktami wyborczemi Wojewodzie Wileńskiemu, który przedkłada je ze swą opinją Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 9. Wybór Hachana podlega zatwierdzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej na przedsta-

wienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Przed objęciem urzędu składa elekt na ręce Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub jego przedstawiciela przysięgę według roty następującej:

„Przed Bogiem Wszechmogącym i Jego Dziesięciorgiem Przykazań przysięgam i obiecuję, jako Hachan Karaimski, wierność Rzeczypospolitej Polskiej. Przysięgam i obiecuję, iż z zupełną lojalnością szanować będę Rząd, ustanowiony Konstytucją, że nie będę uczestniczył w żadnem porozumieniu ani nie będę obecny przy żadnych naradach, któreby mogły przynieść szkodę Państwu Polskiemu lub porządkowi publicznemu, i nie pozwolę memu duchowieństwu uczestniczyć w takich poczynaniach. Dbając o dobro i interes Państwa, będę się starał o uchylanie od niego wszelkich niebezpieczeństw, o których wiedziałbym, że mu grożą", — poczem zaprzysiężony otrzymuje z rąk Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o zatwierdzeniu wyboru i obejmuje swój urząd.

Art. 10. (1) O ile dotychczas obowiązujące prawodawstwo państwowe powierza sądownictwu duchownemu sprawy o nieważność lub o rozwiązanie małżeństwa, sądownictwo to sprawuje w pierwszej i ostatniej instancji Hachan, który przesyła akta sprawy najdalej w ciągu 7 dni od wydania wyroku prokuratorowi sądu okręgowego podług właściwości w przypadkach, określonych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministra Sprawiedliwości.

(2) W ciągu miesiąca od dnia otrzymania akt sprawy prokurator może złożyć sądowi okręgowemu wniosek o uchylenie wyroku Hachana spowodu niezgodności z ustawami państwowemi. Sąd okręgowy rozpoznaje sprawę przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Wyrok sądu okręgowego jest prawomocny.

Art. 11. (1) Organem doradczym Hachana jest Karaimski Zarząd Duchowny z siedzibą w m. Nowe Troki, zwoływany przez Hachana, w miarę potrzeby, według jego uznania i obradujący pod jego przewodnictwem. Zarząd składa się z dwóch członków, mianowanych i odwoływanych przez Hachana spośród urzędujących Hazzanów.

(2) Nadzwyczajnym organem doradczym Hachana jest Wielki Karaimski Zarząd Duchowny, zwoływany w miarę potrzeby i według uznania Hachana, na tegoż zarządzenie do m. Nowe Troki i obradujący pod jego przewodnictwem. W skład Wielkiego Zarządu Duchownego wchodzą wszyscy urzędujący Hazzanowie i zaproszone przez Hachana osoby świeckie. O zwołaniu Wielkiego Zarządu Duchownego zawiadamia Hachan równocześnie właściwego wojewodę.

Art. 12. Celem zaspakajania potrzeb religijnych Karaimów Hachan może tworzyć na całym obszarze Państwa karaimskie gminy wyznaniowe i tworzyć w nich zakłady dla celów religijnych. Tworzenie i znoszenie tych gmin, jak również zmiana ich granic i siedzib oraz tworzenie zakładów dla celów religijnych, wymaga uprzedniej zgody Ministra Wyznań i Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 13. (1) Na czele gminy wyznaniowej stoi Hazzan, którego zastępcą i pomocnikiem jest Szamasz, obaj wybierani przez ogólne zebranie członków karaimskiej gminy wyznaniowej, zatwierdzani na stanowiskach przez Hachana. Pomocnikami Szamaszów są Ochuwczowie, których mianuje Hachan. Przed zatwierdzeniem na stanowiskach Hazzanów i Szamaszów Hachan upewnia się każdorazowo u właściwego wojewody, że władze państwowe nie podnoszą sprzeciwu przeciw osobie kandydata. Brak odpowiedzi wojewody w ciągu dni 45 uprawnia Hachana do zatwierdzenia kandydata. W razie sprzeciwu wojewody Hachan może odwołać się w terminie 14-dniowym od dnia doręczenia decyzji do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który rozstrzyga sprawę ostatecznie.

(2) O usunięciu ze stanowiska lub zawieszeniu w czynnościach Hazzanów i Szamaszów Hachan zawiadamia w 10-dniowym terminie właściwego wojewodę.

Art. 14. (1) Hazzanowie i Szamaszowie składają przed objęciem swych obowiązków na ręce Hachana lub delegowanego przez niego jednego z członków Karaimskiego Zarządu Duchownego w obecności właściwego starosty lub jego zastępcy przysięgę według roty następującej:

„Ja . . . . obiecuję i przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu przed Jego Dziesięciorgiem Przykazań na powierzonym mi urzędzie Hazzana (Szamasza) być wiernym, posłusznym i oddanym Państwu Polskiemu, przepisów prawa strzec pilnie, dobro i pożytek Państwa mając zawsze przed oczyma; w powierzonych mej pieczy wiernych szacunek i wierność dla Państwa wzmacniać, zalecając posłuszeństwo wobec władz i praw; zasady wiary i moralności w ich serca wszczepiać, dążąc do uczynienia z nich dobrych i prawych obywateli kraju".

(2) Tekst roty, podpisany przez składającego przysięgę, przechowuje się w archiwum przy Hachanie, zaś odpis, poświadczony przez Hachana, tenże przesyła właściwemu staroście.

Art. 15. (1) W razie szkodliwej dla Państwa działalności Hazzana, Szamasza lub Ochuwczu może terytorjalnie właściwy wojewoda zażądać od Hachana wydania zarządzeń zapobiegawczych lub usunięcia danej osoby z zajmowanego stanowiska. W razie niespełnienia żądania wojewody przez Hachana do 14 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu żądania wojewody, rozstrzyga sprawę ostatecznie na wniosek wojewody Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który może uznać stanowisko zajmowane przez daną osobę za opróżnione.

(2) Przeciw żądaniu wojewody przysługuje Hachanowi prawo wniesienia odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; odwołanie winno być wniesione za pośrednictwem wojewody w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu żądania wojewody. Mi-

nister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozstrzyga odwołanie ostatecznie.

Art. 16. (1) Tylko osoby, posiadające obywatelstwo polskie, mogą piastować godności, stanowiska i urzędy duchowne, jako też korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego w karaimskich gminach wyznaniowych.

(2) Od kandydatów na stanowiska Hachana, Hazzana i Szamasza wymagana jest ponadto znajomość języka polskiego w słowie i piśmie.

(3) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w zasługujących na szczególne uwzględnienie przypadkach zwolnić od powyższych wymogów.

Art. 17. Hachan, Hazzanowie i Szamaszowie korzystają ze wszystkich szczególnych uprawnień, jakie ustawodawstwo państwowe zapewnia osobom duchownym wyznań prawnie uznanych.

Art. 18. Jeżeli osoba duchowna, bądź osoba świecka, zajmująca w Karaimskim Związku Religijnym jakiekolwiek samodzielne lub kierownicze stanowisko, lub będąca członkiem jakiegokolwiek organu lub władzy tego Związku, uznana będzie prawomocnym wyrokiem sądowym winną zbrodni lub czynu karalnego, pochodzącego z chęci zysku lub przeciw moralności, — zostaje ona tem samem usunięta z zajmowanego stanowiska.

Art. 19. Zaspakajanie potrzeb religijnych Karaimów, odbywających służbę wojskową, regulują specjalne przepisy, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 20. (1) Do czasu jednolitego unormowania sprawy prowadzenia ksiąg stanu cywilnego (metrykalnych), księgi te dla członków Karaimskiego Związku Religijnego w miejscowościach, gdzie są urządzone karaimskie gminy wyznaniowe, prowadzą w poruczonym zakresie działania Hazzanowie, których w tym zakresie upoważnia indywidualnie, na wniosek Hachana, terytorjalnie właściwy wojewoda. W upoważnieniu tem wojewoda określa okrąg, w którym Hazzan jest właściwym urzędnikiem stanu cywilnego. Poza obrębem tak określonych okręgów oraz w wypadku nieudzielenia Hazzanowi upoważnienia do prowadzenia ksiąg stanu cywilnego lub cofnięcia upoważnienia, księgi te dla członków Karaimskiego Związku Religijnego prowadzą urzędy, wyznaczone przez wojewodę.

(2) W zakresie prowadzenia ksiąg stanu cywilnego podlegają Hazzanowie przepisom prawnym powszechnie obowiązującym oraz nadzorowi władz administracji ogólnej.

(3) W razie ujawnionych uchybień w prowadzeniu ksiąg stanu cywilnego, terytorjalnie właściwemu wojewodzie służy prawo udzielania Hazzanom upomnień oraz pozbawiania ich, po uprzedniem zasięgnięciu opinji Hachana, funkcyj urzędników stanu cywilnego, co nie wyklucza odpowiedzialności karnej, w myśl ogólnie obowiązujących przepisów.

(4) Językiem urzędowym ksiąg stanu cywilnego jest język polski. Wszelkie zapisy w tych księgach winny być dokonywane w języku polskim. Również w tym języku winny być sporządzane odpisy, wyciągi, zaświadczenia, wykazy i t. p. pisma, wystawiane na podstawie ksiąg stanu cywilnego.

(5) Hazzanowie, prowadzący księgi stanu cywilnego, używają pieczęci, przewidzianej w art. 25 ust. (3), uwidoczniającej ponadto charakter pełnionych przez nich funkcyj, jako urzędników stanu cywilnego.

Art. 21. Władze państwowe udzielają pomocy władzom i urzędom Karaimskiego Związku Religijnego przy wykonywaniu ich zarządzeń: 1) w razie zawieszenia duchownego w czynnościach lub złożenia go z urzędu, 2) we wszystkich innych przypadkach, przewidzianych przez prawo obowiązujące.

Art. 22. Władze i urzędy duchowne posługują się językiem polskim, jako urzędowym, w stosunku z władzami i urzędami państwowemi i samorządowemi oraz osobami lub instytucjami, zwracającemi się do nich w języku polskim.

Art. 23. Opłaty za czynności, związane z prowadzeniem ksiąg stanu cywilnego, tudzież za dokumenty i zaświadczenia, wydawane przez organy Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają zatwierdzeniu właściwych ministrów.

Art. 24. Sprawę opłat pocztowych za korespondencję urzędową władz i urzędów Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej normują powszechnie obowiązujące pocztowe przepisy prawne.

Art. 25. (1) Hachan Karaimski w Rzeczypospolitej Polskiej posiada własną pieczęć.

(2) Hachanowi służy prawo posiadania godła państwowego w swej pieczęci. Pozatem pieczęć zawiera napis obwodowy z określeniem władzy duchownej w języku polskim.

(3) Hazzanowie używają pieczęci z godłem wyznaniowem i napisem obwodowym, zawierającym wyraz „Hazzan" oraz nazwę karaimskiej gminy wyznaniowej w języku polskim.

(4) Wzory pieczęci ustala Hachan, a podlegają one zatwierdzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu w Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 26. Nauka religji dla młodzieży wyznania karaimskiego w zakładach naukowych, których program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18-tu, utrzymywanych w całości lub części przez Państwo lub ciała samorządowe, jest w ramach przepisów państwowych obowiązkowa i jest udzielana przez nauczycieli, mianowanych przez władze szkolne spośród osób, posiadających kwalifikacje, ustalone przez przepisy państwowe, oraz upoważnienie Hachana do nauczania religji.

Art. 27. (1) W sobotę odmawiać będą duchowni podczas nabożeństwa modlitwę za pomyślność Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta, a w dni świąt państwowych odprawią uroczyste nabo-

żeństwo na intencję Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta, Rządu i Wojska.

(2) W dni świąteczne, ustalone przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, na wniosek Hachana, młodzież szkolna wyznania karaimskiego wolna jest od zajęć.

Art. 28. (1) Karaimski Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej jest osobą prawną i może w granicach powszechnie obowiązujących przepisów państwowych nabywać, zbywać, obciążać, zarządzać i rozporządzać swoim majątkiem ruchomym i nieruchomym dla swych celów wyznaniowych i dobroczynnych.

(2) Wpisanie do ksiąg hipotecznych Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, jako prawnego właściciela swego majątku nieruchomego, odbywa się, na wniosek Hachana, na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących.

(3) Pozbycie, obciążenie, zamiana lub zmiana przeznaczenia nieruchomego majątku Karaimskiego Związku Religijnego wymaga zgody wojewody wileńskiego.

4) Majątek ruchomy i nieruchomy, mający, w myśl obowiązującego ustawodawstwa, charakter zabytkowy, podlega odnośnym przepisom o opiece nad zabytkami.

(5) Cmentarze, stanowiące własność Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają w przedmiocie zakładania, rozszerzania i zamykania oraz zarządu niemi przepisom państwowym o cmentarzach wyznaniowych.

(6) Dochody z posiadanego przez Karaimski Związek Religijny majątku nieruchomego „Kiorklu Sała", położonego w gminie Nowe Troki powiatu wileńsko-trockiego, przeznaczone są na utrzymanie Karaimskiego Zarządu Duchownego oraz na cele ogólne Związku. Dysponowanie temi dochodami należy do kompetencji Hachana w porozumieniu z członkami Karaimskiego Zarządu Duchownego.

Art. 29. Położonym w obrębie danej karaimskiej gminy wyznaniowej majątkiem, należącym do Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, jego kienesami i cmentarzami zarządza pod nadzorem Hazzana zarząd karaimskiej gminy wyznaniowej. Zarząd ten składa się co najmniej z pięciu osób, wybieranych przez ogólne zebranie członków gminy wyznaniowej i zatwierdzonych przez Hachana, który zawiadamia z 14-dniowem uprzedzeniem właściwego wojewodę o dacie zwołania ogólnego zebrania oraz zawiadamia go w terminie 20-dniowym o dokonanych wyborach na stanowisko Prezesa Zarządu.

Art. 30. Karaimski Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej otrzymuje na swoje potrzeby z kredytów, objętych budżetem państwowym, dotacje i zasiłki, przyznawane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 31. Należące do Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej kienesy i inne budynki, poświęcone wyłącznie służbie Bożej, tudzież takie dobra i prawa majątkowe, których dochód służy wyłącznie celom kultu religijnego i nie przyczynia się do osobistych dochodów duchowieństwa lub innych członków Związku, korzystają z ulg i zwolnień od podatków państwowych i komunalnych w granicach powszechnie obowiązujących przepisów państwowych. Pomieszczenia duchownych oraz lokale urzędowe władz duchownych Karaimskiego Związku Religijnego będą traktowane narówni z pomieszczeniami urzędowemi funkcjonarjuszów państwowych i lokalami instytucyj państwowych.

Art. 32. Budynki i pomieszczenia, będące w użytkowaniu Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają w zakresie ulg w dziedzinie zakwaterowania wojska w czasie pokoju, tudzież w dziedzinie rzeczowych świadczeń wojennych, powszechnie obowiązującym przepisom prawnym.

Art. 33. Szczegółowe przepisy i regulaminy, wydawane przez władzę duchowną Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej celem wykonania postanowień Statutu tego Związku, uzyskują moc obowiązującą po stwierdzeniu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że nie zawierają postanowień sprzecznych z ustawami państwowemi, ustawą niniejszą oraz ze Statutem Karaimskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 34. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z interesowanymi ministrami, a w zakresie spraw aktów stanu cywilnego — Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 35. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy prawne w przedmiotach, unormowanych ustawą niniejszą.

Poz. 242. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 kwietnia 1936 r. o sprzedaży niektórych nieruchomości państwowych.

Poz. 243. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

z 25 kwietnia Nr. 31 Rok 1936

Poz. 244. Ustawa z dnia 16 kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. o pocztach, radjotelegrafach, telegrafach i telefonach w czasie wojny.

Poz. 245. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 kwietnia 1936 r. o zabezpieczeniu interesów osób, ubezpieczonych w Towarzystwie Ubezpieczeń na życie „Phönix" za pośrednictwem głównego przedstawicielstwa na Polskę.

Poz. 246. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1936 r. o przeniesieniu siedziby Izby Rzemieślniczej z Grudziądza do Torunia.

Poz. 247. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 kwietnia 1936 r. o zmianach w organizacji urzędów skarbowych w okręgach administracyjnych Izb Skarbowych w Grudziądzu, Lwowie, Krakowie i Poznaniu.

Poz. 248. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 kwietnia 1936 r. o przesunięciu terminu płatności I raty podatku od lokali za rok 1936.

z 27 kwietnia Nr. 32 Rok 1936

Poz. 249. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi.

Poz. 250. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 kwietnia 1936 r. o obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi.

Poz. 251. Oświadczenie rządowe z dnia 2 kwietnia 1936 r. w sprawie przystąpienia Austrji do konwencji o uregulowaniu połowu wielorybów, z dnia 24 września 1931 r.

Poz. 252. Oświadczenie rządowe z dnia 2 kwietnia 1936 r. w sprawie złożenia przez Australję dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, z dnia 31 maja 1929 r.

Poz. 253. Oświadczenie rządowe z dnia 8 kwietnia 1936 r. w sprawie złożenia przez Finlandję dokumentu ratyfikacyjnego konwencji o polepszeniu losu rannych i chorych w armjach czynnych, z dnia 27 lipca 1929 r.

---

z 29 kwietnia Nr. 33 Rok 1936

Poz. 254. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1936 r. w sprawie statystyki cen.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Na żądanie Głównego Urzędu Statystycznego właściciele przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, zarządy związków przedsiębiorstw lub zarządzający przedsiębiorstwami, obowiązani są dostarczać sprawozdań statystycznych co do cen sprzedażnych produkowanych wytworów, bądź co do cen artykułów, stanowiących przedmiot handlu tych przedsiębiorstw.

(2) Przepisy ust. (1) nie dotyczą cen wyrobów tytoniowych, spirytusowych i soli oraz cen węgla brykietów z niego i koksu.

§ 2. (1) Sprawozdania statystyczne powinny być sporządzane według wzorów i instrukcyj, wydanych przez Główny Urząd Statystyczny, a ustalonych po zasięgnięciu opinji Związku Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej. Sprawozdania te powinny być nadsyłane bezpośrednio do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach ustalonych przez tenże Urząd.

(2) Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego może delegować do przedsiębiorstw funkcjonarjuszów Urzędu w celu ustalenia na podstawie odpowiednich ksiąg i dokumentów wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach.

(3) Przy składaniu zeznań nikt nie może się zasłaniać tajemnicą handlową lub techniczną.

§ 3. Kto nie nadeśle sprawozdania, bądź dostarczy nieprawdziwych danych o cenach — podlega karze określonej w art. 5 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464), w brzmieniu ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436).

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 255. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1936 r. o świadczeniach w naturze, podlegających specjalnemu podatkowi od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych.

Na podstawie art. 2 ust. (4) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 503) zarządza się co następuje:

§ 1. Specjalnemu podatkowi od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych, podlegają następujące świadczenia w naturze:

1) bezpłatne mieszkania z wyjątkiem: mieszkań reprezentacyjnych w rozumieniu § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82), mieszkań reprezentacyjnych kierowników urzędów, podległych Ministrowi Spraw Zagranicznych, mieszkań, przydzielonych funkcjonarjuszom nadleśnictw i jednostek organizacyjnych szczególnych w administracji lasów państwowych oraz niższym funkcjonarjuszom państwowych zakładów chowu koni, jak również wszelkiego rodzaju pomieszczeń, przeznaczonych do zbiorowego (koszarowego) zamieszkiwania;

2) deputaty, polegające na oddaniu w bezpłatne użytkowanie gruntów rolnych o obszarze powyżej ½ ha;

3) wyżywienie w naturze;

4) ordynarje.

§ 2. Wartość pieniężną bezpłatnych mieszkań ustala się według norm, stosowanych przez poszczególne władze, urzędy, przedsiębiorstwa i t. p., wymienione w art. 2 ust. (1) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 503), przy wynajmie mieszkań w domach własnych, lub przez nie administrowanych, a w braku takich

norm, stosuje się odpowiednie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82).

§ 3. Wartość pieniężną deputatów rolnych (§ 1 pkt. 2) ustala się w stosunku rocznym, według wysokości czynszów dzierżawnych w miejscu położenia gruntu, przyjętych za podstawę ustalenia norm dochodu z gruntów dla wymiaru podatku dochodowego, przyczem na okres do 30 czerwca 1936 r. służą normy, przyjęte za podstawę wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1935, na okres od 1 lipca 1936 r. do 30 czerwca 1937 r. — normy przyjęte dla wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1936 r., a na okres od 1 lipca 1937 r. do 31 grudnia 1937 r. — normy przyjęte dla wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1937. Ustaloną w ten sposób wartość deputatu rolnego dzieli się przez 12 i otrzymany iloraz dolicza się do wynagrodzenia miesięcznego, podlegającego specjalnemu podatkowi.

§ 4. Wartość pieniężna wyżywienia w naturze nie może być obliczona wyżej niż 30 zł miesięcznie.

§ 5. Wartość pieniężną ordynaryj ustala się według norm przyjmowanych dla podatku dochodowego, pobieranego według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym.

§ 6. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 256. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1936 r. o likwidacji zastępstwa prawnego Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu przez Prokuratorję Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

Poz. 257. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie wkładów oszczędnościowych i kont czekowych, przejętych z pod zarządu Pocztowej Kasy Oszczędności w Wiedniu.

Poz. 258. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali.

Na podstawie art. 13 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 505) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia, oznaczają artykuły dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od lokali.

(2) Paragrafy, powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia, oznaczają paragrafy rozporządzenia niniejszego.

Do art. 1.

§ 2. (1) Lokalami, w rozumieniu art. 1, są wszelkiego rodzaju pomieszczenia mieszkalne, handlowe, biurowe i inne wraz z należącemi do nich zabudowaniami gospodarczemi, piwnicami, składami i t. p., bądź wynajmowane, bądź oddawane do bezpłatnego używania, bądź też zajmowane w budynku własnym.

(2) Jeżeli ta sama osoba zajmuje w jednym budynku dwa lub więcej lokali, lecz lokale te nie łączą się ze sobą, np. wspólnym przedpokojem, schodami wewnętrznemi i t. p., to każdy lokal opodatkowuje się odrębnie, chociażby nawet wynajęto je jedną umową za łącznym czynszem.

Do art. 2 p. 1.

§ 3. Przez „domy modlitwy“ rozumie się pomieszczenia, przeznaczone wyłącznie na stałe miejsca modlitwy.

Do art. 2 p. 2.

§ 4. (1) Przez „urzędy somorządowe“ rozumie się urzędy samorządu terytorjalnego i gospodarczego.

(2) Wolne są od podatku lokale zajmowane przez:

a) Bank Polski na mocy art. 85 statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 113, poz. 966);

b) Państwowy Bank Rolny na mocy art. 32 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117, poz. 966);

c) Państwowy Monopol Solny na mocy art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 497);

d) Państwowy Monopol Spirytusowy na mocy art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 586);

e) Państwowy Monopol Tytoniowy na mocy art. 6 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 240);

f) Państwowy Zakład Emerytalny na mocy art. 7 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160);

g) przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ na mocy art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 105, poz. 879);

h) przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“ na mocy art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705).

(3) Lokale, zajęte przez wszystkie inne przedsiębiorstwa państwowe oraz przez wszystkie przedsiębiorstwa samorządowe podlegają podatkowi.

§ 5. (1) Mieszkania pracowników urzędów i instytucyj, wymienionych w art. 2 p. 2 i § 4 ust. (1) i (2), znajdujące się w lokalach tych

urzędów i instytucyj, podlegają podatkowi bez względu na to, czy odnajmowane są za komornem czy też oddawane bezpłatnie lub przydzielane jako mieszkania służbowe.

(2) Lokale reprezentacyjne, wymienione w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82) wolne są od podatku.

§ 6. (1) Lokale urzędowe władz i instytucyj uznanych prawnie wyznań religijnych, jak również pomieszczenia seminarjów duchownych, domy przygotowawcze dla zakonników i zakonnic, oraz pomieszczenia mieszkalne zakonników i zakonnic, składających śluby ubóstwa — wolne są od podatku.

(2) Natomiast podlegają podatkowi lokale mieszkalne duchowieństwa, z wyjątkiem części lokali, zajętych na cele urzędowe (np. kancelarję stanu cywilnego).

§ 7. (1) Za lokale, zajmowane przez instytucje naukowe, oświatowe i dobroczynne, uważa się lokale, zajęte przez zakłady służące wyłącznie celom naukowym, oświatowym i dobroczynnym.

(2) Lokale zajmowane przez związki, stowarzyszenia i inne organizacje, które w statutach mają wskazane między innemi cele naukowe, oświatowe i dobroczynne — nie korzystają ze zwolnienia od podatku.

§ 8. „Szpitalami" w rozumieniu dekretu są szpitale, wymienione w art. 3 p. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382).

Do art. 2 p. 3.

§ 9. (1) Wolne są od podatku lokale, zajęte przez zakłady przemysłowe, wymienione w części II lit. C taryfy stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zarówno opłacające podatek przemysłowy, jak i od tego podatku ustawowo zwolnione.

(2) Lokale zajęte na biura, składy, pomieszczenia gospodarcze i t. p. zakładów przemysłowych wolne są od podatku, jeżeli znajdują się przy zakładach przemysłowych (w tym samym budynku, w którym mieści się zakład przemysłowy, lub w obrębie kompleksu budynków, zajętych przez taki zakład).

(3) Jeżeli zakład przemysłowy zajmuje część lokalu, a druga część tego samego lokalu jest zajęta na mieszkanie, wówczas podatek wymierza się tylko od części mieszkalnej według stawki właściwej dla opodatkowanej części lokalu.

Przykład.

a) Pracownia krawiecka zajmuje dwie izby w pięcioizbowym lokalu. Podatek wymierza się tylko od pozostałych 3 izb mieszkalnych według 8% stawki podatkowej.

b) Pracownia szewcka zajmuje jedną izbę w trzyizbowym lokalu. Podatku nie wymierza się, ponieważ część mieszkalna wolna jest od podatku na podstawie art. 2 p. 7.

(4) Izbę, używaną równocześnie na zakład przemysłowy i mieszkanie, uważa się za izbę mieszkalną.

Do art. 2 p. 4.

§ 10. (1) Lokale w budowlach przebudowanych nie korzystają ze zwolnienia od podatku.

(2) Zwolnienia od podatku przyznaje się z urzędu na podstawie dowodów, posiadanych przez urzędy skarbowe dla celów podatku od nieruchomości.

(3) Gminami miejskiemi, zaliczonemi do uzdrowisk o charakterze użyteczności publicznej, są: Busko-Zdrój, Ciechocinek, Druskieniki, Inowrocław, Krynica-Zdrój, Krzeszowice, Otwock, Rymanów, Zakopane i Zaleszczyki.

Do art. 2 p. 7.

§ 11. Jeżeli część lokalu zajęta jest na zakład handlowy, a część na mieszkanie, wówczas podatkowi podlega cały lokal.

Do art. 2 p. 8.

§ 12. Zwolnienia od podatku udziela się pod warunkiem przedstawienia odpowiedniego dowodu z biura pośrednictwa pracy Funduszu Pracy lub z zarządu gminy stwierdzającego, że ubiegający się o zwolnienie od podatku jest bezrobotnym. Ponadto ubiegający się o zwolnienie powinien przedstawić władzy wymiarowej zaświadczenie właściciela (administratora) domu, w którym zamieszkuje, stwierdzające, od jakiego czasu jest on bezrobotnym, jakiego rodzaju praca stanowi jego zawód i czy posiada on sublokatora.

Pobieranie zasiłku nie pozbawia bezrobotnego prawa do zwolnienia od podatku.

Do art. 3.

§ 13. Osobami zajmującemi lokal są nietylko osoby mieszkające, prowadzące przedsiębiorstwo lub wykonywające zawód w lokalu, ale również i te osoby, które lokal wynajęły lub pozostawiły do własnego użytku na jakiekolwiek cele, chociażby lokalu tego nie użytkowały.

Do art. 4 i 11.

§ 14. (1) Przez „faktyczne komorne" rozumie się komorne, które najemca obowiązany jest płacić wynajmującemu.

(2) Jeżeli lokator oprócz komornego, wyrażonego w określonej kwocie, zobowiązał się z tytułu najmu jeszcze do innych świadczeń (w gotówce, w naturze, pracy lub innej formie) jednorazowych lub powtarzających się, to do sumy komornego dolicza się wartość tych świadczeń, wykonanych w ciągu roku, poprzedzającego okres podatkowy.

(3) Jeżeli jednak lokal został wynajęty z umeblowaniem, opałem, światłem, obsługą i t. p. świadczeniami ze strony właściciela budynku, wówczas od sumy umówionego komornego należy potrącić wartość tych świadczeń, o ile zostały one objęte komornem.

(4) Jeżeli lokator opłaca tylko część komornego, a pozostałą część opłaca za niego służ-

bodawca lub inna osoba, wówczas za podstawę wymiaru przyjmuje się sumę komornego należnego właścicielowi budynku.

(5) Jeżeli opodatkowaniu podlega część lokalu, wówczas za podstawę wymiaru przyjmuje się odpowiednią część komornego należnego za cały lokal.

§ 15. (1) Podstawę wymiaru ustala się na każdy rok dwuletniego okresu podatkowego w wysokości należnego komornego lub w wysokości wartości czynszowej z roku kalendarzowego, poprzedzającego okres podatkowy.

(2) Dla lokali, za które komorne zostało obniżone na mocy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 504), podstawę wymiaru na każdy rok okresu podatkowego 1936 — 1937 ustala się w wysokości dwunastokrotnego komornego z grudnia 1935 r. W tej samej wysokości ustala się wartość czynszową lokali zajmowanych bezpłatnie, jeżeliby lokali tych dotyczyła zniżka komornego w przypadku ich wynajęcia.

Do art. 5.

§ 16. Za ,,izby" uważa się wszelkiego rodzaju pomieszczenia, jak pokoje mieszkalne, kuchnie, pokoje dla służby, sklepy, sale, pokoje biurowe i t. p., z wyjątkiem łazienek, śpiżarni, werand, przedpokojów, korytarzy i t. p. pomieszczeń, które nawet po poczynieniu odpowiednich przeróbek nie nadają się do zamieszkania lub prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego oraz wykonywania zawodu.

Do art. 6.

§ 17. (1) Podatek oblicza się oddzielnie na każdy rok okresu podatkowego, lecz w tej samej wysokości.

(2) Przez ,,zmiany" (art. 6 ust. 2) rozumie się zwyżkę lub zniżkę komornego albo wartości czynszowej.

Do art. 8.

§ 18. (1) Jeżeli lokal większy został podzielony na lokale mniejsze, będące przedmiotem odrębnej umowy najmu, wówczas tak do lokalu podzielonego jak i do nowopowstałych lokali mają zastosowanie przepisy art. 8 ust. (1) i (2).

(2) Od lokali, dla których obowiązek opłacania podatku powstał w ciągu dwuletniego okresu podatkowego, podatek wymierza się na pozostały czas tego okresu.

(3) Do części miejscowości, wyłączonych z gmin miejskich lub przyłączonych do gmin miejskich, mają odpowiednie zastosowanie przepisy ust. (3) art. 8.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do wymiaru podatku 1936 — 1937.

Poz. 259. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od nieruchomości.

Poz. 260. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o odroczeniu wypłat z odrębnej masy majątkowej Towarzystwa Ubezpieczeń na życie ,,Phönix".

z 1 maja Nr. 34 Rok 1936

Poz. 261. Ustawa z dnia 9 kwietnia 1936 r. o odznaczeniach cudzoziemskich *).

Art. 1. Obywatelowi Rzeczypospolitej nie wolno przyjmować bez zezwolenia Prezydenta Rzeczypospolitej żadnych odznaczeń cudzoziemskich.

Art. 2. Obywatele Rzeczypospolitej, którzy przed wejściem w życie ustawy niniejszej otrzymali odznaczenia cudzoziemskie, a nie uzyskali zezwolenia Prezydenta Rzeczypospolitej na ich przyjęcie, zachowują prawo do tych odznaczeń, jeżeli zezwolenia takie uzyskają do dnia 1 lipca 1937 r.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 262. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1936 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień protokółu taryfowego polsko-norweskiego, podpisanego w Warszawie dnia 14 marca 1936 r.

Poz. 263. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1936 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień podpisanego w Warszawie dnia 13 marca 1936 r. protokółu dodatkowego do układu dodatkowego z dnia 3 lutego 1934 r. do konwencji handlowej polsko-szwajcarskiej z dnia 26 czerwca 1922 r.

Poz. 264. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1936 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów.

Poz. 265. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 7 kwietnia 1936 r. o sporządzaniu i ustalaniu budżetów izb rolniczych.

Poz. 266. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 kwietnia 1936 r. o zmianie przepisów wykonawczych do prawa celnego.

Poz. 267. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 kwietnia 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października

*) Rozporządzenie wykonawcze (poz. 271) przedrukowano dalej w numerze niniejszym.

1934 r. w sprawie osobnych opłat za wykonywanie czynności przez funkcjonarjuszów celnych poza miejscem urzędowem lub poza czasem urzędowym oraz za konwojowanie i strzeżenie towarów.

Poz. 268. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 kwietnia 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 października 1934 r. „Przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 roku o ustanowieniu taryfy celnej przywozowej".

Poz. 269. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 kwietnia 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Poz. 270. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 kwietnia 1936 r. o zmianie rozporządzenia o podziale okręgów szkolnych na obwody szkolne.

Poz. 271. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 1 maja 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy z dnia 9 kwietnia 1936 r. o odznaczeniach cudzoziemskich.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 1936 r. o odznaczeniach cudzoziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 261) zarządza się co następuje:

§ 1. Odznaczeniami cudzoziemskiemi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są wszelkie ordery, krzyże, medale i odznaki zaszczytne, nadawane w uznaniu zasług przez Głowy Państw obcych i organa z mocy prawa do tego upoważnione.

§ 2. (1) Obywatel polski, któremu nadano odznaczenie cudzoziemskie, obowiązany jest przed przyjęciem wnieść prośbę do Prezydenta Rzeczypospolitej o zezwolenie na przyjęcie odznaczenia.

(2) Prośba powinna zawierać:

a) imię, nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania osoby wnoszącej prośbę;

b) nazwę i rodzaj odznaczenia;

c) dowód nadania.

§ 3. Prośby należy wnosić w następującej drodze:

(1) Fukcjonarjusze państwowi, samorządowi i pracownicy kontraktowi, zatrudnieni we władzach i urzędach państwowych i samorządowych, oraz żołnierze w czynnej służbie — w drodze służbowej przez właściwego ministra.

(2) Wszyscy inni obywatele:

a) zamieszkali w kraju przez powiatową władzę administracji ogólnej, która w drodze służbowej prześle prośbę przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych;

b) zamieszkali zagranicą — przez terytorjalnie właściwy urząd konsularny Rzeczypospolitej, który za pośrednictwem przedstawicielstwa dyplomatycznego Rzeczypospolitej prześle prośbę przez Ministra Spraw Zagranicznych.

§ 4. O udzieleniu zezwolenia na przyjęcie odznaczenia cudzoziemskiego i o odmowie zawiadamia się osobę, która wniosła prośbę, za pośrednictwem właściwego ministra.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 6 maja Nr. 35 Rok 1936

Poz. 272. Ustawa z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie.

I. Zakłady mleczarskie.

Art. 1. (1) Przepisy ustawy niniejszej dotyczą następujących zakładów mleczarskich: zlewni mleka, mleczarni, śmietanczarni, maślarni, serowni oraz bryndzarni.

(2) Przepisy ustawy niniejszej nie dotyczą zakładów, które trudnią się jedynie odprzedażą spożywcom mleka i przetworów mleczarskich, nabytych z zakładów mleczarskich.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń wyłączać z pod działania ustawy niniejszej na całym obszarze Państwa lub jego części te spośród zakładów mleczarskich, określonych w ust. (1), których działalność opiera się wyłącznie na mleku z własnego gospodarstwa i nie przekracza rozmiarów, ustalonych w tych rozporządzeniach.

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu rozciągać przepisy ustawy niniejszej na zakłady mleczarskie, nieokreślone w ust. (1).

Art. 2. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, wymagania, jakim powinny odpowiadać:

1) pomieszczenia i urządzenia zakładów mleczarskich,

2) zawodowe przygotowanie technicznych kierowników tych zakładów.

(2) Nadto Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń wprowadzać obowiązek dla pewnych typów zakładów mleczarskich:

1) prowadzenia przez zakłady mleczarskie wykazów surowców oraz przerobu według zasad, ustalonych w rozporządzeniu,

2) stosowania przez zakłady mleczarskie ustalonych w rozporządzeniu technicznych metod wytwarzania poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich,

3) używania surowca, odpowiadającego pod względem jakości wymaganiom, określonym w rozporządzeniu,

4) obliczania cen za dostarczane zakładom mleczarskim mleko w stosunku do jego jakości oraz zawartości w niem tłuszczu.

Art. 3. (1) Zakład mleczarski powinien być najpóźniej w ciągu siedmiu dni od uruchomienia zgłoszony do rejestru zakładów mleczarskich, prowadzonego przez właściwą izbę rolniczą.

(2) Izba rolnicza wpisze zakład do rejestru, jeżeli odpowiada on wymaganiom, ustalonym na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1).

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali zasady prowadzenia rejestru zakładów mleczarskich.

Art. 4. Osoba, zamierzająca założyć zakład mleczarski, powinna zwrócić się do izby rolniczej po wskazówki co do celowości założenia zakładu, a w razie przedstawienia planów pomieszczeń i urządzeń technicznych zakładu — izba wyda w ciągu jednego miesiąca opinję o zgodności ich z wymaganiami, ustalonemi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1).

Art. 5. (1) Właściciele zakładów mleczarskich, istniejących w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, jeżeli zamierzają prowadzić je nadal, powinni w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, wydanego na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1), wystąpić do właściwej izby rolniczej o zarejestrowanie zakładu lub, jeżeli tego nie uczynią, zamknąć zakład w tym terminie.

(2) Izba rolnicza zarejestruje zakład, określony w ust. (1), jeżeli jest on urządzony zgodnie z wymaganiami, ustalonemi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1).

(3) Jeżeli zakład mleczarski nie jest urządzony zgodnie z wymaganiami, ustalonemi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1), izba rolnicza zarejestruje go pod warunkiem, że zakład zostanie dostosowany do tych wymagań w odpowiednim terminie, oznaczonym przez izbę rolniczą. Niedostosowanie zakładu do tych wymagań w oznaczonym terminie powoduje wykreślenie zakładu z rejestru.

(4) W stosunku do zakładów spółdzielni, należących do związków rewizyjnych i odbierających mleko lub śmietankę tylko od swych członków, decyzja o wykreśleniu z rejestru może być powzięta przez izbę rolniczą po zasięgnięciu opinji właściwego związku rewizyjnego.

(5) Przed powzięciem decyzji o wykreśleniu z rejestru zakładów mleczarskich, które korzystają z kredytu na cele inwestycyjne, izba rolnicza powinna porozumieć się z instytucją wierzycielską.

Art. 6. Jeżeli zakład mleczarski zostanie unieruchomiony i pomimo wezwania izby rolniczej nie zostanie uruchomiony w oznaczonym terminie, lub jeżeli zakład jest prowadzony niezgodnie z przepisami ustawy niniejszej oraz rozporządzeń na jej podstawie wydanych — izba rolnicza może wykreślić zakład z rejestru.

Art. 7. Zakłady mleczarskie, których zarejestrowania izba rolnicza odmówiła spowodu niezgodności urządzeń zakładu z wymaganiami, ustalonemi na podstawie art. 2 ust. (1) pkt. 1), oraz zakłady, które izba wykreśliła z rejestru, powinny zostać zamknięte w ciągu trzech miesięcy od doręczenia orzeczenia izby rolniczej o odmowie rejestracji lub wykreśleniu z rejestru. O odmowie zarejestrowania oraz wykreśleniu z rejestru zakładu mleczarskiego izba rolnicza powiadomi ludność danej miejscowości za pośrednictwem tamtejszej administracji.

Art. 8. (1) Nadzór nad zakładami mleczarskiemi w zakresie, ustalonym w ustawie niniejszej, sprawują izby rolnicze.

(2) Przedstawiciele izby rolniczej, upoważnieni do wykonywania czynności nadzoru, mają prawo:

1) wykonywania czynności nadzorczych we wszelkich pomieszczeniach zakładu,

2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów i zapisków oraz czynienia z nich odpisów,

3) badania mleka i przetworów mleczarskich oraz bezpłatnego pobierania z nich próbek w niezbędnych do przeprowadzenia kontroli rozmiarach, które zostaną ustalone dla mleka i poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Pracownicy zakładów mleczarskich obowiązani są ułatwiać osobom, wykonywującym czynności nadzorcze, przeprowadzenie tych czynności.

(4) Wiadomości, uzyskane w drodze wykonywania nadzoru, należy traktować jako tajemnicę handlową.

(5) Nadzór nad przestrzeganiem wymagań, ustalonych na podstawie art. 2, i czynności z tym nadzorem związane wykonywują w stosunku do zakałdów mleczarskich, prowadzonych przez szkoły państwowe oraz szkoły publiczne — właściwe władze szkolne w tym samym zakresie, w jakim w stosunku do pozostałych zakładów mleczarskich czynią to izby rolnicze.

Art. 9. Izby rolnicze mogą ustanawiać opłaty za wykonywanie czynności nadzorczych, wymagających pobytu przedstawiciela izby w zakładzie, w wysokości odpowiadającej rzeczywistym kosztom. Opłaty te podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 10. (1) Przy wykonywaniu czynności, wynikających z przepisów art. 3 — 8 w stosunku do zakładów spółdzielni, należących do związków rewizyjnych i odbierających mleko lub śmietankę tylko od członków, izby rolnicze opierają się na ustaleniach tych związków.

(2) Przepis ust. (1) stosuje się również do zakładów spółdzielni, nieprzyjętych jeszcze do związku rewizyjnego, którym właściwy związek rewizyjny wydał oświadczenie o celowości ich założenia. Przepisu ust. (1) nie stosuje się jednak w przypadku, gdy spółdzielnia w ciągu sześciu miesięcy od wydania oświadczenia nie zostanie przyjęta do związku rewizyjnego.

II. Oceny przetworów mleczarskich.

Art. 11. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może ustalać w drodze rozporządzeń organizację ocen przetworów mleczarskich, sposób badania i wielkość pobieranych próbek oraz rodzaje zakładów, których przetwory będą podlegały ocenom.

(2) Na zakłady mleczarskie, określone stosownie do przepisu ust. (1), nakłada się obowiązek bezpłatnego dostarczania organom oceniającym próbek przetworów mleczarskich.

III. Wywóz przetworów mleczarskich zagranicę.

Art. 12. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu:

1) ustalać wymagania, jakim powinny odpowiadać poszczególne rodzaje przetworów mleczarskich, wywożonych zagranicę, ustalać podział tych przetworów na typy (standarty) oraz określać tryb zaliczania tych przetworów do ustalonych typów,

2) określać warunki wywozu zagranicę, dotyczące w szczególności opakowania przetworów mleczarskich, ich znakowania, przechowywania oraz przewozu,

3) postanawiać, że do wywożenia przetworów mleczarskich zagranicę uprawnione będą tylko przedsiębiorstwa, wpisane do odpowiednich rejestrów, oraz ustalać warunki rejestracji i zasady prowadzenia tych rejestrów.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, ustalać miejsca odprawy celnej, miejsca kontroli oraz punkty graniczne dla wywozu poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich.

Art. 13. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia postanowić, że do wywozu zagranicę będą dopuszczone tylko przetwory z zakładów mleczarskich, odpowiadających pod względem pomieszczeń, urządzeń i rozmiarów wytwórczości wymaganiom szczególnym, określonym w rozporządzeniu.

(2) W razie wydania rozporządzenia na podstawie poprzedzającego ustępu izby rolnicze będą na wniosek właścicieli zakładów mleczarskich stwierdzać, czy zakłady te odpowiadają wymaganiom, przewidzianym w rozporządzeniu, oraz prowadzić rejestry zakładów, odpowiadających tym wymaganiom (zakłady mleczarskie wywozowe).

(3) O wpisaniu zakładu do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych lub wykreśleniu z rejestru izba rolnicza zawiadamia właściciela zakładu i ogłasza na jego koszt w Monitorze Polskim.

Art. 14. (1) Nadzór nad wykonywaniem przepisów ustawy niniejszej i rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, o wywozie przetworów mleczarskich zagranicę sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Zasady wykonywania bezpośredniego nadzoru oraz organa, wykonywujące czynności nadzoru, określi w drodze rozporządzenia Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(3) Organa, wykonywujące czynność nadzoru, mają prawo:

1) wykonywania czynności nadzorczych we wszelkich pomieszczeniach przedsiębiorstw eksportowych, w miejscach załadowania przetworów oraz w punktach granicznych, a w przypadkach wyjątkowych — zgodnie ze szczegółowemi przepisami — również w czasie przewozu.

2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów, dowodów i zapisków oraz czynienia z nich odpisów,

3) pobierania bezpłatnie próbek w niezbędnych do przeprowadzenia kontroli rozmiarach, które zostaną ustalone dla poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(4) Pracownicy przedsiębiorstw obowiązani są ułatwiać organom nadzorczym przeprowadzanie czynności nadzoru.

(5) Wiadomości, uzyskane w drodze wykonywania nadzoru, należy traktować jako tajemnicę handlową.

(6) Za kontrolę przetworów mleczarskich, wywożonych zagranicę, mogą być pobierane opłaty w wysokości, ustalonej przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

IV. Przepisy karne.

Art. 15. (1) Kto:

1) prowadzi zakład mleczarski, niezgłoszony do rejestru wbrew przepisom art. 3 ust. (1) lub art. 5 ust. (1), albo prowadzi zakład, którego zarejestrowania izba rolnicza odmówiła, lub też prowadzi zakład skreślony z rejestru (art. 7),

2) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie, nieodpowiadające wymaganiom, ustalonym na podstawie art. 12 ust. (1) pkt. 1),

(3) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie, nie będąc do tego uprawnionym w myśl przepisów, wydanych na podstawie art. 12 ust. (1) pkt. 3),

4) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie, pochodzące z zakładów mleczarskich, nieuznanych za zakłady mleczarskie wywozowe (art. 13),

podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 3.000 zł.

(2) Kto:

1) nie dostarczy próbek przetworów mleczarskich organom oceniającym, będąc do tego obowiązany w myśl przepisów, wydanych na podstawie art. 11.

2) utrudnia wykonywanie czynności nadzorczych wbrew przepisom art. 8 i 14,

3) wywozi zagranicę przetwory mleczarskie bez zachowania warunków, ustalonych na podstawie art. 12 ust. (1) pkt. 2)

— podlega karze aresztu do czternastu dni lub grzywny do 500 zł.

(3) Do orzekania w sprawach o czyny karalne, przewidziane w ustawie niniejszej, powołuje się powiatowe władze administracji ogólnej.

V. Przepisy końcowe.

Art. 16. (1) Jeżeli postępowanie izb rolniczych przy wykonywaniu ustawy niniejszej nie jest w tej ustawie lub rozporządzeniach na jej podstawie wydanych określone, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu administracyjnem.

(2) Od orzeczeń izb rolniczych służy odwołanie do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Orzekanie w sprawach odwołań od orzeczeń izb rolniczych Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może przekazywać w drodze rozporządzeń wojewodom.

Art. 17. (1) Wynikające z przepisów ustawy niniejszej uprawnienia izb rolniczych w stosunku do zakładów mleczarskich, jeżeli chodzi o zakłady położone na obszarze m. st. Warszawy, służą Warszawskiej Izbie Rolniczej.

(2) Organem bezpośredniego nadzoru nad działalnością Warszawskiej Izby Rolniczej w tym zakresie jest Komisarz Rządu na m. st. Warszawę.

Art. 18. (1) Do zakładów mleczarskich stosuje się nadal obok przepisów ustawy niniejszej przepisy prawa przemysłowego, budowlanego, o spółdzielniach, o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku i inne.

(2) Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają w niczem uprawnień, wypływających z umów międzynarodowych.

Art. 19. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 20. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Poz. 273. Konwencja handlowa i nawigacyjna między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Hiszpańską, podpisana w Madrycie dnia 14 grudnia 1934 r. (Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 9 stycznia 1936 r. — Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 39).

Poz. 274. Oświadczenie rządowe z dnia 15 kwietnia 1936 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji handlowej i nawigacyjnej pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Hiszpańską, podpisanej w Madrycie dnia 14 grudnia 1934 r.

Poz. 275. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 15 kwietnia 1936 r. o wysokości sum na koszty akcji przeciwpożarowej na r. 1936.

Poz. 276. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1936 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o zmianie przepisów o umundurowaniu i uzbrojeniu Policji Państwowej.

Na podstawie art. 65 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27) i art. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany przepisów o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 226), zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 marca 1920 r. w przedmiocie umundurowania i uzbrojenia Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 159) po art. 2 dodaje się przepis, oznaczony jako art. 2a, w brzmieniu następującem:

„Art. 2a. Kandydaci na szeregowych Policji Państwowej mają nosić umundurowanie barwy i kroju wojskowego z tą różnicą, że:

a) na kołnierzu kurtki i płaszcza naszyte są patki z sukna barwy chabrowej, jak u szeregowych Policji Państwowej, bez palmetki;

b) na kołnierzu i rękawie kurtki oraz płaszcza żadnych oznak nie naszywa się;

c) naramienniki kurtki i płaszcza pokryte są suknem barwy chabrowej, a na nich litery K. G. białe haftowane, 2,5 cm wysokie — z zachowaniem rysunku i rozmieszczenia, jak u szeregowych, pozostających na etacie Komendy Głównej Policji Państwowej;

d) czapka barwy i fasonu, jak u szeregowych Policji Państwowej, bez numeru ewidencyjnego; furażerka barwy munduru;

e) obuwie — buty saperki;

f) pas główny i żabka do bagnetu, jak u szeregowych Policji Państwowej;

g) gwizdawka ze sznurkiem, jak u szeregowych Policji Państwowej;

h) pałeczki gumowe, jak u szeregowych Policji Państwowej;

i) rękawiczki, jak u szeregowych Policji Państwowej.

Uzbrojenie kandydatów na szeregowych Policji Państwowej stanowi:

a) karabin,

b) bagnet z pochewką i

c) hełm stalowy typu wojskowego, malowany na barwę granatową, z orłem państwowym na przedzie, bez numeru ewidencyjnego".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 277. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1936 r. o taksie za czynności komorników.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 28 kwietnia Nr. 99 Rok 1936

Poz. 182. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r., ustalające kurs, podług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe jako wadja i kaucje.

z 29 kwietnia Nr. 100 Rok 1936

Poz. 183. Uchwała Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1936 r. w sprawie dodatkowego kredytu w budżecie Prezydjum Rady Ministrów na rok 1936/37.

Poz. 184. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 kwietnia 1936 r. w sprawie zgłaszania list kandydatów na ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych, znajdujących się w okręgach Sądów Apelacyjnych w Krakowie i Lwowie.

z 30 kwietnia Nr. 101 Rok 1936

Poz. 185. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 27 kwietnia 1936 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 186. Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 kwietnia 1936 r. o uchyleniu przymusowego zarządu państwowego nad majątkiem kościelnym prawosławnym w Płocku.

z 1 maja Nr. 102 Rok 1936

Poz. 187. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1936 r., ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznemi środkami płatniczemi.

Poz. 188. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 kwietnia 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. st. Warszawy z dnia 7 kwietnia 1936 r.

Poz. 189. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 kwietnia 1936 r. w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. st. Warszawy orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 7 kwietnia 1936 r.

z 2 maja Nr. 103 Rok 1936

Poz. 190. Okólnik Ministerstwa Skarbu D. IV. 8495/2/36 z dnia 8 kwietnia 1936 r. w sprawie upoważnienia urzędów celnych do udzielania pozwoleń na czynny obrót uszlachetniający.

z 4 maja Nr. 104 Rok 1936

Poz. 191. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 24 kwietnia 1936 r. L. D. IV. 6014/2/36 w sprawie wykazu środków leczniczych, dozwolonych do przywozu (preparaty Devegan, Luminal, Calcium-Sandoz, Chinin-Calcium-Sandoz, Tabulettae Ovarii siccati).

z 5 maja Nr. 105 Rok 1936

Poz. 192. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 kwietnia 1936 r. o organizacji i czasie urzędowania urzędów, podurzędów i posterunków celnych.

z 6 maja Nr. 106 Rok 1936

Poz. 193. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 21 kwietnia 1936 r. w sprawie wymiaru zaopatrzeń dla byłych członków austrjackiego Instytutu Zaopatrzenia oraz długoletnich robotników w zakładach wojskowych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

III. Inne wydawnictwa.

Zarządzenie Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19 marca 1936 r. o utworzeniu referatów meljoracyjnych w starostwach. Nr. BP. XI-3/2.

Za zgodą P. Ministra Spraw Wewnętrznych wyrażoną w piśmie z dnia 10 marca 1936 r. Nr. GL. 3c-6/6 zarządzam utworzenie z dniem 1 kwietnia 1936 r. **referatów meljoracyjnych** w starostwach do załatwiania spraw wodno-meljoracyjnych, wchodzących w zakres administracji rolnictwa i reform rolnych.

Osobne zarządzenia, które są przesyłane jednocześnie, regulują zasady załatwiania spraw w referatach meljoracyjnych, podział czynności tych referatów oraz oddziałów wodno-meljoracyjnych w urzędach wojewódzkich, obwody działania referentów meljoracyjnych, jakoteż przydział personelu meljoracyjnego do referatów meljoracyjnych i oddziałów wodno-meljoracyjnych.

W związku z powyższem proszę Pana Wojewodę o możliwie najrychlejsze wydanie potrzebnych zarządzeń, mających na celu uruchomienie referatów meljoracyjnych w starostwach w terminie przepisanym. W szczególności proszę Pana Wojewodę o dołożenie wszelkich starań, aby personel referatów meljoracyjnych został bezwzględnie pomieszczony w budynkach starostw, a to ze względu na ograniczone kredyty, jakiemi rozporządza Ministerstwo na ten cel. W poszczególnych wypadkach bezwarunkowej niemożliwości pomieszczenia referatów meljoracyjnych w budynkach starostw zechce Pan Wojewoda polecić wynajęcie odpowiedniego lokalu dla referatu i nadesłać niezwłocznie Ministerstwu zapotrzebowanie na kredyty, które zostaną pokryte z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Wydatki na utrzymanie wspomnianych wyżej lokali oraz przybory kancelaryjne dla referatów meljoracyjnych w starostwach będą w ro-

ku budżetowym 1936/37 pokrywane z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Zaznaczam, że przywiązuję wielką wagę do należytej działalności referatów meljoracyjnych w starostwach, zwłaszcza w dziedzinie spełniania nadzoru nad utrzymaniem wykonanych urządzeń meljoracyjnych i wobec tego proszę Pana Wojewodę o otoczenie prac tych referatów specjalną opieką.

MINISTER
(—) Jul. Poniatowski

Otrzymują:

P. P. Wojewodowie: Warszawski, Kielecki, Lubelski, Białostocki, Łódzki, Nowogródzki, Poleski, Wołyński i Wileński.

Zarządzenie Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19 marca 1936 r. o organizacjach referatów meljoracyjnych w starostwach Nr. BP. XI-3/5.

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej i organizacji komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 635) i przepisami rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30 czerwca 1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) — postanawiam w porozumieniu z Panem Ministrem Spraw Wewnętrznych, co następuje:

1) Sprawy meljoracyjne z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych załatwiane będą w starostwach i w urzędach wojewódzkich stosownie do podziału czynności, stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia (zał. 1).

2) W tym celu zgodnie z postanowieniem § 8 wspomnianego rozporządzenia z dnia 30.VI. 1930 r. winien być utworzony w każdem starostwie do załatwiania spraw meljoracyjnych — „referat meljoracyjny". Sprawy wodno-prawne należą do zakresu działania starosty i będą nadal załatwiane w referatach administracyjno-prawnych starostw.

Sprawy meljoracyjne zastrzeżone do właściwości urzędów wojewódzkich (zał. Nr. 1 dział II) będą nadal załatwiane w oddziałach wodno-meljoracyjnych wydziałów rolnictwa i reform rolnych.

3) Sprawy meljoracyjne objęte właściwością referatów meljoracyjnych w starostwach załatwiają ustanowieni w tym celu w poszczególnych starostwach referenci meljoracyjni (inżynierowie meljoracyjni) i dodany im do pomocy personel techniczny.

Siedziby referentów meljoracyjnych oraz powiaty objęte ich działalnością ustala załącznik Nr. 2 do niniejszego zarządzenia.

4) Referenci meljoracyjni oraz podległy im personel techniczny są referentami fachowymi w rozumieniu § 35 wspomnianego rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30.VI.1930 r.

5) Sprawy meljoracyjne z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych załatwiane będą w starostwach na ogólnych zasadach rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30.VI.1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) z uwzględnieniem zmian, wynikających z niniejszego zarządzenia.

6) Referenci meljoracyjni w starostwach ze względu na to, że znaczną część czynności wykonywają w drodze objazdowej obowiązani są przynajmniej jeden dzień w tygodniu przeznaczyć zgóry na urzędowanie w starostwie, w którem są ustanowieni (mają siedzibę urzędową), i załatwianie interesantów. Jest wskazane, ażeby przyjmowanie interesantów przypadało we wszystkich referatach z zakresu rolnictwa i reform rolnych w tym samym dniu, ze szczególnem uwzględnieniem dni targowych.

7) Referenci meljoracyjni w starostwach z uwagi na ściśle fachowy charakter swej działalności powinni mieć pozostawioną przez starostów możliwie rozległą samodzielność w swych pracach.

8) Odnośnie do referentów meljoracyjnych w starostwach ustanowionych na dwa lub więcej powiatów proszę P. P. Wojewodów, aby na podstawie ostatniego ustępu § 2 rozporządzenia ministerjalnego z 30.VI.1930 r. wydali bliższe zarządzenie, kierując się zasadami podanemi w pkt. 9 — 14.

9) Zgodnie z ustępem 2 art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19.I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) ustanowienie referentów meljoracyjnych na dwa lub więcej powiatów nie przesądza w niczem zakresu działania i odpowiedzialności każdego z odnośnych starostów za bieg spraw meljoracyjnych podległego mu powiatu.

10) Zasadnicza treść podległości pod względem osobowym i służbowym referentów meljoracyjnych ustanowionych na dwa lub więcej powiatów wynika z § 2 rozporządzenia ministerjalnego z 30.VI.1930 r.

11) Referentom meljoracyjnym wymienionym w pkt. 8) wystawia delegacje na wszelkie podróże służbowe starosta, któremu ci funkcjonarjusze podlegają pod względem osobowym. Delegacje mogą być wystawiane z ważnością na jeden rok. Personel referatów meljoracyjnych winien prowadzić książkę rozjazdów służbowych.

Starosta obowiązany jest również dostarczyć funkcjonarjuszom, o którym mowa, odpowiednie pomieszczenia na urzędowanie, dbać o udzielenie im niezbędnej pomocy kancelaryjnej oraz o zaopatrywanie ich w potrzebne przybory kancelaryjne.

Postanowienia ust. 1 i 2 dotyczą również referentów meljoracyjnych ustanowionych na jeden powiat.

12) Referenci meljoracyjni wymienieni w pkt. 8) winni niezależnie od przyjmowania interesantów w starostwie, w którem mają swą siedzi-

bę urzędową, przeznaczyć w razie potrzeby i w granicach możliwości jeden lub więcej dni w miesiącu na przyjmowanie interesantów w innych starostwach. Dni te określa właściwy terytorjalnie starosta po porozumieniu ze starostą, któremu dany urzędnik podlega pod względem osobowym.

W starostwach, w których nie ma swej siedziby urzędowej referent meljoracyjny, interesanci, zgłaszający się poza dniami przyjęć referenta meljoracyjnego, winni być ogólnie informowani przez komisarza ziemskiego lub sekretarza ustanowionego przy nim, względnie przez odpowiednich urzędników referatów prawno-administracyjnych. W tym celu referent meljoracyjny winien udzielać wspomnianym ostatnio urzędnikom wskazówek co do sposobu informowania interesantów zwłaszcza w sprawach stale się powtarzających oraz co do rodzaju i przebiegu robót meljoracyjnych podejmowanych na terenie powiatu.

13) Urząd wojewódzki kieruje korespondencję w sprawach meljoracyjnych z reguły do starostwa, w którem referent meljoracyjny ma siedzibę urzędową, przesyłając w razie potrzeby odpis pisma do właściwego terytorjalnie starostwa.

Akta spraw pozostają również z reguły w starostwie, w którem referent meljoracyjny ma siedzibę urzędową.

14) W nagłówkach pism, dotyczących jednego powiatu a podpisywanych „Za starostę“ przez urzędników wymienionych w pkt. 8 winno być podane „Starostwo . . . .“ z oznaczeniem w formie przymiotnikowej nazwy tego powiatu, którego sprawa dotyczy.

15) W sprawie skoordynowania prac przedsiębranych przez inżynierów meljoracyjnych w wydziałach powiatowych z dzialalanością referentów meljoracyjnych starostw zostanie wydane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych osobne zarządzenie.

Zał. 2.

MINISTER
(—) Jul. Poniatowski

Otrzymują:

P. P. Wojewodowie: Białostocki, Kielecki, Lubelski, Łódzki, Nowogródzki, Poleski, Wileński, Wołyński, Warszawski.

Zał. Nr. 1 do zarządz. Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19.III.1936 r. Nr. BP. XI-3/5.

PODZIAŁ CZYNNOŚCI

w sprawach wodno-meljoracyjnych, wchodzących w zakres administracji rolnictwa i reform rolnych.

I. Starostwa powiatowe.

Referat meljoracyjny w starostwie obejmuje swą działalnością następujące kategorje spraw:

a) Sprawy wodno-administracyjne, a w szczególności:

1) udzielanie opinji fachowej w sprawach pozwoleń wodno-prawnych i w sprawach spółek wodnych oraz związków wałowych,

2) udział w dochodzeniach wodno-prawnych w charakterze rzeczoznawcy technicznego,

3) przygotowywanie tekstu wpisów do ksiąg wodnych,

4) nadzór nad gospodarką finansową spółek wodnych i związków wałowych oraz gospodarką finansową samorządu w sprawach wodno-meljoracyjnych,

5) udział w ustanawianiu znaków wodnych i kontroli urządzeń wodnych przy zakładach piętrzących.

b) Sprawy meljoracyj podstawowych a w szczególności:

1) przygotowywanie materjałów do preliminarzy budżetowych i planów prac,

2) prowadzenie robót zleconych przez Urząd Wojewódzki we własnym zarządzie, ewentualnie kontrola robót prowadzonych przez samorządy, spółki wodne i związki wałowe,

3) opracowywanie projektów meljoracyj podstawowych (zdjęcia, studja), zleconych przez Urząd Wojewódzki,

4) udział w czynnościach komisji dla kontroli prac w terenie,

5) przygotowywanie materjałów do ustalenia i rozkładu udziałów, przypadających na samorządy, spółki wodne i związki wałowe.

c) Sprawy meljoracyj na obszarach objętych przebudową ustroju rolnego, a w szczególności:

1) przygotowywanie materjałów do preliminarzy budżetowych i planów prac meljoracyjnych i hydrotechnicznych,

2) przeprowadzanie ekspertyz meljoracyjnych,

3) wykonywanie studjów oraz opracowywanie projektów we własnym zarządzie, oraz kontrola prac, wykonywanych przez przedsiębiorców,

4) przedstawianie projektów stronom oraz osobom interesowanym,

5) organizowanie i wykonywanie robót we własnym zarządzie oraz kontrola robót, wykonywanych przez przedsiębiorców,

6) sprawy odbioru robót,

7) przygotowywanie materjałów do wymiaru opłat za prace meljoracyjne i hydrotechniczne.

d) Sprawy konserwacji meljoracyj, a w szczególności:

1) kontrola stanu utrzymania wykonanych przy pomocy funduszów publicznych budowli i urządzeń,

2) zarządzenia w sprawie przeprowadzania należytej konserwacji i czuwanie nad wykonaniem tych zarządzeń.

e) Sprawy popierania meljoracyj wodnych, a w szczególności:

1) zbieranie materjałów do opracowania ogólnego planu meljoracyjnego dla powiatu,

2) badanie w terenie i opinjowanie projektów meljoracyjnych opracowanych dla samorządów i spółek wodnych,

3) współdziałanie w organizowaniu służby wodno-meljoracyjnej,

4) ewidencja wykonanych i wykonywanych robót meljoracyjnych, podejmowanych przez Państwo, samorządy, spółki wodne (związki wałowe) i t. d. na terenie powiatu.

f) Sprawy archiwalne i składnicy instrumentów meljoracyjnych, a w szczególności:

1) prowadzenie archiwum akt postępowania technicznego oraz projektów meljoracyjnych,

2) zaopatrywanie personelu w instrumenty i przybory meljoracyjne,

3) ewidencja instrumentów, przyborów i inwentarzy meljoracyjnych.

II. Urzędy wojewódzkie.

Oddział wodno-meljoracyjny zakresem swego działania obejmuje następujące kategorje spraw:

a) Sprawy wodno - administracyjne, a w szczególności:

1) Wydawanie w I instancji orzeczeń w sprawach wodno-prawnych, jako to:

a) ustalanie odszkodowań przy zaliczaniu wód prywatnych do wód publicznych,

b) zezwolenia na intabulację łożysk, wód publicznych i praw prywatnych na wodach publicznych,

c) stosowanie wyjątkowych postanowień dla fortec, kolei żelaznych i dróg publicznych,

d) oznaczanie datków właścicieli gruntów nadbrzeżnych do kosztów regulacji,

e) wydawanie zarządzeń ograniczających użytkowanie gruntów celem ochrony od powodzi,

f) wydawanie orzeczeń co do wyjątkowego wywłaszczenia budynków, podwórzy, ogrodów i cmentarzy, tudzież odebranie lub ograniczenie prawa piętrzenia wody w interesie rolnictwa,

g) wydawanie statutów przymusowych spółek wodnych i związków wałowych, zatwierdzanie zmiany tych statutów, rozwiązywanie przymusowych spółek wodnych i orzekanie, czy zachodzą warunki utworzenia spółki przymusowej.

h) wydawanie pozwoleń i zarządzeń co do zakładów na rzekach żeglownych i spławnych oraz co do zakładów o sile wodnej ponad 50 koni mechanicznych.

2) Załatwianie odwołań od orzeczeń starostów w sprawach wodno-prawnych,

3) Sprawy powiatowych wodnych komisyj rewizyjnych,

4) Przeprowadzanie dochodzeń wodnoprawnych w sprawach zastrzeżonych kompetencji Urzędu Wojwódzkiego.

b) Sprawy meljoracyj podstawowych, a w szczególności:

1) opracowywanie preliminarzy budżetowych i planów prac,

2) sprawy statutów publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych i rozporządzeń wojewody w sprawie tych przedsiębiorstw,

3) kontrola projektów nadsyłanych do zatwierdzenia,

4) udział w czynnościach komisyj dla badania projektów w terenie,

5) udział w czynnościach komisyj kolaudacyjnych,

6) wykonywanie prac niezleconych starostwom (referatom meljoracyjnym),

c) Sprawy meljoracyj na obszarach objętych przebudową ustroju rolnego, a w szczególności:

1) opracowywanie preliminarzy budżetowych oraz planów prac meljoracyjnych i hydrotechnicznych,

2) zatwierdzanie projektów oraz zarządzanie wykonania robót na gruncie,

3) udział w czynnościach komisyj kolaudacyjnych,

d) Sprawy popierania meljoracyj wodnych, a w szczególności:

1) zbieranie materjałów do opracowania ogólnego planu meljoracyjnego w województwach,

2) sprawy pomocy technicznej samorządom,

3) nadzór nad stanem utrzymania wykonanych przy pomocy funduszów publicznych robót meljoracyjnych,

4) ewidencja wykonywanych i wykonanych robót meljoracyjnych, podejmowanych przez Państwo, spółki wodne, związki wałowe na terenie województw,

e) Sprawy nadzoru i inspekcji, a w szczególności:

1) nadzór nad działalnością i pracami starostw (referatów meljoracyjnych) w sprawach wodnych i meljoracyjnych,

2) bezpośrednia kontrola na gruncie prac, przeprowadzanych przez starostwa (referaty meljoracyjne), samorządy, spółki wodne i związki wałowe,

f) Sprawy archiwalne i składnicy instrumentów meljoracyjnych, w szczególności:

1) prowadzenie archiwum akt postępowania prawnego oraz projektów meljoracyj podstawowych,

2) zaopatrywanie personelu meljoracyjnego w instrumenty i przybory meljoracyjne,

3) ewidencja inwentarza meljoracyjnego.

Zał. Nr. 2 do zarządz. Min. Rol. i Ref. Roln. z dn. 19.III.1936 r. Nr. BP. XI-3/5.

PODZIAŁ

województw środkowych i wschodnich na obwody referentów meljoracyjnych.

Siedziba urzędowa referenta meljoracyjnego (w starostwie).	Powiaty, wchodzące w skład obwodu.
Woj. Białostockie.	
Białystok	białostocki, sokólski, wołkowyski, m. Białystok,
Bielsk Podl.	bielski,

Siedziba urzędowa referenta meljoracyjnego (w starostwie).	Powiaty, wchodzące w skład obwodu.
Grodno	augustowski, grodzieński, suwalski,
Łomża	łomżyński, szczuczyński, wysoko-mazowiecki,
Ostrołęka	ostrołęcki, ostrowski,
Woj. Kieleckie.	
Będzin	będziński, częstochowski, olkuski, zawierciański, m. Częstochowa, m. Sosnowiec,
Kielce	jędrzejowski, kielecki, włoszczowski,
Opoczno	konecki, opoczyński,
Pińczów	miechowski, pińczowski, stopnicki,
Radom	iłżecki, kozienicki, radomski, m. Radom,
Sandomierz	opatowski, sandomierski,
Woj. Lubelskie.	
Chełm	chełmski, krasnystawski, włodawski,
Lublin	janowski, lubelski, lubartowski, puławski, m. Lublin,
Łuków	garwoliński, łukowski, radzyński,
Siedlce	bialski, siedlecki, sokołowski, węgrowski,
Zamość	biłgorajski, hrubieszowski, tomaszowski, zamojski,
Woj. Łódzkie.	
Kalisz	kaliski, turecki,
Konin	kolski, koniński,
Łódź	brzeziński, łęczycki, łódzki, m. Łódź,
Piotrków	piotrkowski, radomszczański,
Sieradz	łaski, sieradzki, wieluński,
Woj. Warszawskie.	
Ciechanów	ciechanowski, mławski, pułtuski,
Łowicz	łowicki, rawski, skierniewicki,
Grodzisk Maz. (pow. błoński)	błoński, grójecki, sochaczewski,
Płock	gostyniński, płocki, płoński,
Przasnysz	makowski, przasnyski,
Sierpc	lipnowski, rypiński, sierpecki,
Warszawa	miński, radzymiński, warszawski,
Włocławek	kutnowski, nieszawski, włocławski,
Woj. Nowogródzkie.	
Baranowicze	baranowicki, słonimski,
Lida	lidzki, szczuczyński,
Nowogródek	nowogródzki, wołożyński,
Stołpce	nieświeski, stołpecki,
Woj. Poleskie.	
Brześć	brzeski,
Kamień-Koszyrski	koszyrski,
Kobryń	kobryński,
Kosów	kosowski, prużański,
Pińsk	łuniniecki, stoliński, piński,
Drohiczyn	drohicki,
Woj. Wileńskie.	
Brasław	brasławski, święciański,
Głębokie	dziśnieński, postawski,
Wilejka	mołodecki, wilejski,
Wilno	oszmiański, wileńsko-trocki, m. Wilno,
Woj. Wołyńskie.	
Dubno	dubieński, krzemieniecki,
Kowel	kowelski,
Luboml	lubomelski,
Łuck	horochowski, łucki,
Równe	rówieński, zdołbunowski,
Sarny	kostopolski, sarneński,
Włodzimierz	włodzimierski.

DZIENNIK ROZKAZÓW MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH

Nr. 5 z dnia 30 marca 1936 roku, poz. 60.
(B. Og. Adm. 0790/122).

Nabywanie map Wojskowego Instytutu Geograficznego po cenach ulgowych.

Z dniem 1 kwietnia 1936 r. sprzedaż map po cenach ulgowych, t. j. z 50% zniżką od cen, podanych w cenniku map W. I. G. odbywać się będzie według następujących zasad:

. . . .

II.

W przedstawicielstwach sprzedaży map i wydawnictw W. I. G. — Głównej Księgarni Wojskowej — Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 11 i „Samopomocy Inwalidzkiej" Sp. z o. o. Warszawa, ul. Sienkiewicza 2 — nabywać mogą mapy po cenach ulgowych za gotówkę lub za zaliczeniem pocztowem instytucje i osoby, wymienione poniżej (a — d).

a) państwowe instytucje centralne i wszystkie urzędy wojewódzkie, okręgowe, powiatowe, oraz sądy, instytuty, kuratorja, inspektoraty, dyrekcje, izby, urzędy i t. p. instytucje i zakłady, podlegające poszczególnym ministerstwom oprócz formacyj i instytucyj, podległych M. S. Wojsk.,

b) szkoły wyższe na zapotrzebowania rektorów. Państwowe szkoły średnie ogólno-kształcące i zawodowe na zapotrzebowania dyrekcyj. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące i zawodowe na zapotrzebowania dyrekcyj, zatwierdzane przez kuratorja odnośnych okręgów szkolnych.

Publiczne szkoły powszechne na zapotrzebowania kierowników, zatwierdzane przez inspektorów szkolnych,

c) oddziały przysposobienia wojskowego, drużyny harcerskie, kluby i związki turystyczne, związki sportowe, zakwalifikowane przez Państwowy Urząd W. F. i P. W. — na zapotrzebowania, zatwierdzane przez okręgowe urzędy W. F. i P. W.

Zapotrzebowania (do pkt. a, b, c) na mapy po cenach ulgowych powinny być zgłaszane w przedstawicielstwach sprzedaży map i wydawnictw W. I. G. przez uprawnione instytucje ściśle według przepisanego wzoru (wzór zał. Nr. 2), zaopatrzone w okrągłą pieczęć i podpisane przez odpowiedzialnego szefa, dyrektora, kierownika instytucji.

d) Ponadto w wyżej wym. przedstawicielstwach mogą nabywać mapy po cenach ulgowych oficerowie formacyj i instytucyj wojskowych oraz marynarki wojennej wyłącznie dla celów prywatnych na zapotrzebowania indywidualne, sporządzone według wzoru Nr. 2.

Zapotrzebowanie powinno być podpisane przez zamawiającego, potwierdzone przez przełożonego na szczeblu dowódcy jednostki samodzielnej oraz zaopatrzone w okrągłą pieczęć formacji.

Rozkazem niniejszym unieważniam postanowienia, ogłoszone w Dz. Roz. Nr. 1 z 1933 r., poz. 7, pkt. 3 i 4 oraz Nr. 7 z 1934 r., poz. 136.

Wzór Nr. 2 do poz. 60.

....
(Instytucja)

....
(Miejscowość i data)

DO

PRZEDSTAWICIELSTWA SPRZEDAŻY MAP W. I. G.

....
(nazwa przedstawicielstwa)

w Warszawie

ZAPOTRZEBOWANIE NA MAPY

po cenie ulgowej (ze zniżką 50% od cen katalogowych) do celów naukowych, technicznych, administracji państwowej, turystyki, krajoznawstwa [1])

Podziałka	Arkusz [2])				Ilość ark.	Podziałka	Arkusz [2])				Ilość ark.
	GODŁO			Nazwa			GODŁO			Nazwa	
	pas	słup	litera				pas	słup	litera		

Należność wpłaci odbiorca, proszę pobrać za zaliczeniem pocztowem[1])

Mapy proszę wysłać pod adresem:

....

Ogółem egzemplarzy ....

....
(podpis zamawiającego)

(pieczęć okrągła)

Zatwierdzam. Zezwalam [1])

....
(podpis)

[1]) Zbędne skreślić.
[2]) Wymienić pas i słup względnie literę zgodnie ze skorowidzem W. I. G.
Nie pisać poza linjami.
W braku miejsca wypełnić drugie zapotrzebowanie.

Format 210 x 297 mm.

C.

Bibljografja.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Encyklopedja Nauk Politycznych".

Staraniem Instytutu Społecznego i Inst. Wydawniczego „Bibljoteka Polska S. A." podjęte zostało z okazji XX-lecia Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie wydawnictwo p. t. „Encyklopedja Nauk Politycznych" w opracowaniu szeregu profesorów szkół akademickich pod naczelną redakcją D-ra E. J. Reymana, dyrektora Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie.

Encyklopedja ta, ukazująca się w zeszytach co 2 miesiące objąć ma w 24 zeszytach (4 tomach) całokształt informacyj aktualnych z zakresu zagadnień politycznych, społecznych i gospodarczych ze specjalnem uwzględnieniem stosunków polskich; zawierać będzie między innemi następujące działy: administracji i prawo administracyjne, geografja polityczna i gospodarcza, opieka społeczna, polityka agrarna, celna, komunalna, emigracyjna, socjalna, skarbowość, statystyka, ustrój państw, życie polityczne i t. p.

Wydawnictwo omawiane może się stać pożytecznym podręcznikiem encyklopedycznym i informatorem dla instytucyj i funkcjonarjuszy administracji publicznej.

Uwaga: Cena zeszytu zł. 6, całoroczna prenumerata (6 zeszytów) zł. 32 winna być wpłacana do P. K. O. na konto Nr. 1270. Zamówienia należy kierować do Wydziału Sprzedaży Inst. Wydawniczego „Bibljoteka Polska" S. A. w Warszawie Nowy Świat 23-25, wpłacając jednocześnie należność przez P. K. O.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.